• выдаецца са жніўня 1917 г. БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА • кошт 3000 рублёў

1 верасня 1998 г. аўторак, № 171 (23522)

ЗВЯЗДА

У ДЗЯРЖАЎНЫМ ГАНДЛІ ЦЭНЫ ЯШЧЭ «ТРЫМАЮЦЦА». АЛЕ ПЕРШЫЯ «ЛАСТАЎКІ» ЁСЦЬ УЖО І ТУТ

Фінансавы крызіс у Расіі, які «гасцюе» ў нашай суседкі ужо 3-ці тыдзень, пачаў прыносіць свае даволі «горкія» вынікі. Разам з хуткай дэвальвацыяй расійскага рубля, у гэтай краіне пачаўся буйны рост цэн амаль на ўсе тавары. Хваля новых цэн дакацілася і да Беларусі. Першы ўдар гэтай хвалі прыняў на сябе недзяржаўны рынак. Дзяржаўны гандаль мяняць цэннікі пакуль не спяшаецца. Але першыя «ластаўкі» ёсць ужо і тут.

Карэспандэнт «Звязды» пабываў у некалькіх дзяржаўных крамах сталіцы. Становішча ў іх было амаль аднолькавае. Так, у абодвух магазінах у продажы ёсць каўбаса першага гатунку, коштам ад 85 да 100 тысяч рублёў. Усе астатнія каўбасы, нават вараныя, але лепшай якасці каштуюць болей за 200 тысяч рублёў. Ялавічыну і свініну першай катэгорыі (не самая лепшая катэгорыя) прадавалі па цане 84.400 і 103 тысячы рублёў адпаведна. Рыба таксама ў цане яшчэ не падрасла, але кошт яе і дагэтуль быў, мякка кажучы, астранамічным. Вэнджаная скумбрыя, напрыклад, каштуе 264 тысячы рублёў за кіло.

На працягу доўгага часу ў адным з магазінаў не было рысу. На днях яго завезлі ў краму. Але замест старой цаны ў 40 тысяч рублёў зараз рыс будуць прадаваць ужо па 60(!) тысяч рублёў. Разам з новай партыяй завозу паднялася цана на муку ад 17.500 рублёў за кілаграм да 25.300 рублёў. На 3—7 тысяч падскочылі цэннікі і на макаронныя вырабы. Паднялася цана на соль ад 5500 за кіло да 7500 рублёў. А вось шматкі аўсяныя «Геркулес» зараз нават на 3 тысячы рублёў танней, чым на рынку і каштуюць тут усяго 12500 рублёў за ўпакоўку.

Яшчэ напрыканцы мінулага тыдня ў краме, што каля Акадэміі навук, у продажы быў алей па цане каля 100 тысяч рублёў за літр. Але за два дні алей «размялі» і зараз у краме на паліцах стаіць французскі алей «Lesievr» за 189 тысяч рублёў за літр. Па якой цане завязуць наступную партыю таннага алею, ніхто ў магазіне пакуль не ведае.

Усе астатнія імпартныя тавары зараз прадаюцца па старой цане. Як патлумачыў адміністратар аднаго з магазінаў: будзе новы завоз тавараў — будуць і новыя цэны.

Як паведамілі рэдакцыі ў Міністэрстве гандлю, рысу зараз на нашым рынку не хапае. Каб не было перабояў з гэтым таварам, прыйдзецца закупляць яго ўжо па новай цане, на 10—15 працэнтаў даражэй. Таксама, недзе на 10 працэнтаў, падаражэе для краіны алей. Як адзначыў суразмоўца, застануцца ранейшымі цэны на цукар. Справа ў тым, што цэны на гэты харчовы прадукт дэкларыраваны Саўмінам і падняць кошт цукру мае права толькі Міністэрства эканомікі.

Сяргей КУРКАЧ.

Першы званок для бабы Надзі

Самых маленькіх вучняў на самы першы іхні ўрок прыводзяць звычайна таты і мамы. Так, прынамсі, было ўчора ў мінскай сярэдняй школе № 2. Толькі шасцігадовую Сюзану Сухан прывяла да школьнага ганка яе бабуля. «Ну проста залатая твая баба», — так і хацелася сказаць гэтай з нулявога класа, вучаніцы. Крыху пазней, як прагучаў сімвалічны першы званок, Надзея Нікіфараўна Куляшова прызналася, што такі дзень для яе таксама вельмі радасны. І яе можна было зразумець. Яна — колішняя настаўніца пачатковых класаў, трыццаць сем гадоў аддала школе.

З Магілёўшчыны. Жыла ў вёсцы ў Круглянскім раёне, а працаваць хадзіла за 5 кіламетраў у Бялыніцкі. Пачынала да вайны...

Цяпер баба Надзя, можна сказаць, жыхарка Серабранкі. Перакваліфікавалася — выхоўвае ўнукаў. Апошняя, шостая ўнучка — Сюзана.

Тое, што мы спаткаліся са старэйшай беларускай настаўніцай — чысты выпадак. Але выпадковым ніяк не назавеш тое, што Надзея Нікіфараўна з унучкай апынуліся менавіта ў школе № 2. Гэта адна з тых нямногіх школ сталіцы, якая не перастала існаваць як беларускамоўная, пасля таго, як беларусізацыя раптам у нас «затармазіла». Баба Надзя хоча, каб і ўнукі яе заставаліся беларусамі.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

БЕЛАРУСЬ—В'ЕТНАМ: ДЗЕ НЯМА ДАКУМЕНТАЎ, ДАПАМОЖА АЎТАРЫТЭТ

29 жніўня прайшлі перагаворы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі і прэзідэнта В`етнама Чан Дык Лыонга сам-насам, потым у пашыраным складзе — з удзелам членаў в'етнамскай дэлегацыі, а таксама прэм'ер-міністра Сяргея Лінга, кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Міхаіла Мясніковіча, старшыні праўлення Нацыянальнага банка Пятра Пракаповіча, дзяржаўнага сакратара Савета Бяспекі Віктара Шэймана і іншых афіцыйных асоб рэспублікі.

Чатыры новыя двухбаковыя пагадненні, падпісаныя падчас знаходжання ў Беларусі в'етнамскай дэлегацыі на чале з прэзідэнтам гэтай краіны Чан Дык Лыонгам, ставяць мэтай далейшае ўмацаванне беларуска-в'етнамскіх сувязяў у розных галінах жыццядзейнасці. Тры міжурадавыя дакументы былі ўрачыста падпісаны ўчора ў Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, а яшчэ адзін — на ВА «БелАЗ».

Пасля цырымоніі падпісання Чан Дык Лыонг назваў адным з найбольш важных Пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Міністэрствам адукацыі РБ і Міністэрствам адукацыі і падрыхтоўкі кадраў СРВ, пад якім паставілі

(Заканчэнне на 2-й стар.)

УСМІХНЁМСЯ

Нечаканая сустрэча.

Малюнак Аркадзя САЛТЫКОВА.

НЕ ФІНАНСАВЫ КРАХ, А ПАЛІТЫЧНЫ ПСІХОЗ

Пасля вяртання беларускага прэзідэнта з Украіны, дзе яго застаў расійскі фінансавы крызіс, Аляксандр Лукашэнка не толькі не змяніў ранейшых пазіцый, але стаў нават яшчэ больш рэзкім у ацэнцы падзей, якія адбываюцца апошнім часам у Маскве. 31 жніўня, на сустрэчы з журналістамі, ён назваў гэта «чарговым палітычным псіхозам», які «не мае нічога агульнага з эканомікай.

«Ідзе балбатня, безвыніковы палітычны гандаль, і ніхто не думае пра людзей,» -- заявіў беларускі прэзідэнт. Але нават у падобнай сітуацыі ёсць станоўчы бок. Напрыклад, Аляксандр Лукашэнка лічыць, што менавіта сёння ў Расіі склалася ўнікальная сітуацыя, якая садзейнічае і падштурхоўвае маскоўскае кіраўніцтва да канкрэтных інтэграцыйных крокаў паміж Беларуссю, Расіяй і Украінай ва ўсіх сферах жыцця. «І калі мы не зробім гэтыя крокі, то здзейснім чарговае злачынства перад сваімі народамі».

Праводзячы паралелі паміж метадамі рэфармавання эканомікі ў Беларусі і Расіі, А. Лукашэнка заўважыў, што беларускі бок застаецца прыхільнікам не знішчальных рэформаў, а спакойнага ўдасканалення існуючага патэнцыялу.

Адначасова А. Лукашэнка заўважыў, што сённяшнія цяжкасці ў Расіі з'яўляюцца выключна праблемай выбару далейшага шляху краіны, таму яе кіраўніцтву і прыдзецца вырашаць гэтую праблему.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 31 ЖНІЎНЯ 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефон для даведак
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (017)							
Белпрамбудбанк	59200	59800	32900	33420	5000	6280	233-2110
Мінсккомплексбанк	59500	60000	32200	33500	6200	6300	228-2047
Пріорбанк	58500	60000	32700	33500			245-5721
Нацыянальны банк РБ афіцыйны курс (курс для безнаяўных разлікаў)	50000		27940.77		5250		Курс на 01.09.1998

На працягу дня ўстаноўленыя курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрозніваецца ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўных упраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

Першы выпуск штогадовага даведачнага альманаха «Курсы Нацбанка РБ і Цэнтрабанка РФ» за перыяд з 1990 па 1997 гады можна набыць, пазваніўшы па тэл. (017) 228-59-80.

СТУДЭНТЫ -- ЗА ПАРТЫ, А НЕ «НА БУЛЬБУ»

Сёлетняй восенню шчыраваць на бульбяных палетках студэнтам не давядзецца. Ва ўсялякім разе ніякіх распараджэнняў «зверху» на гэты конт не паступала. Відавочна, практыка атрымання ведаў не за партай у аўдыторыі, а на бульбяным полі застаецца ў мінулым. На сённяшні дзень гаспадаркі краіны дапамогі ў студэнтаў не просяць, бо ў большасці калгасаў сваіх сіл хапае. Калі ж патрэба ў студэнцкіх руках узнікае, гэтае пытанне вырашаецца на ўзроўні органаў мясцовага кіравання. Як паведаміла намеснік упраўлення па выхаваўчай рабоце Міністэрства адукацыі Яўгенія Міхнюк, ужо летась «на бульбу» выязджалі толькі асобныя атрады.

Жанна КАТЛЯРОВА.

БАРЫС ЕЛЬЦЫН ПАВІНШАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ

У адрас Аляксандра Лукашэнкі 30 жніўня 1998 года паступіла тэлеграма ад Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Барыса Ельцына. У тэлеграме гаворыцца:

«Паважаны Аляксандр Рыгоравіч,

Прыміце мае самыя цёплыя віншаванні з нагоды дня Вашага нараджэння.

Выказваю ўпэўненасць у тым, што развіццё Саюза Беларусі і Расіі будзе садзейнічаць умацаванню нашых дзяржаў, павышэнню дабрабыту двух брацкіх народаў. Жадаю Вам поспехаў у Вашай адказнай дзяржаўнай дзейнасці на карысць Беларусі, шчасця, дабрабыту і моцнага здароўя».

БЕЛТА.

ВІНШАВАННІ А.Р.ЛУКАШЭНКУ З ДНЁМ НАРАДЖЭННЯ

У адрас Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнкі паступаюць віншавальныя тэлеграмы з нагоды дня яго нараджэння ад грамадзян, грамадскіх арганізацый, дзяржаўных структур Рэспублікі Беларусь, а таксама іншых дзяржаў, паведаміла прэс-служба кіраўніка беларускай дзяржавы.

Сярод пасланняў беларускаму прэзідэнту ў сувязі з яго днём нараджэння, атрыманых ад замежных дзяржаўных і палітычных дзеячаў, — пісьмо Прэзідэнта Украіны Л.Д.Кучмы, які, перадаючы свае віншаванні, выказвае ўпэўненасць у «неабходнасці далейшага развіцця і ўмацавання адносін дружбы і супрацоўніцтва паміж Украінай і Беларуссю» на карысць абодвух народаў і жадае А.Р.Лукашэнку «поспехаў у адказнай дзяржаўнай дзейнасці, а брацкаму беларускаму народу — шчасця і дабра».

Прэзідэнт Кыргызскай Рэспублікі А.А.Акаеў, віншуючы беларускага прэзідэнта з днём нараджэння і перадаючы яму свае пажаданні, падкрэсліў, што яго ведаюць «як вопытнага і энергічнага палітычнага дзеяча, з чым імем звязаны духоўнае адраджэнне і абнаўленне ўсёй жыццядзейнасці краіны».

Шэраг віншавальных тэлеграм атрыманы з Расійскай Федэрацыі. Выконваючы абавязкі Кіраўніка Расійскага Урада В.С.Чарнамырдзін, жадаючы Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнку творчай энергіі і поспехаў у яго дзейнасці на карысць беларускага народа, выказаў упэўненасць у «далейшым развіцці і паглыбленні плённага супрацоўніцтва» паміж Беларуссю і Расіяй. Паступілі таксама віншаванні ад Старшыні Савета Федэрацыі Я.С.Строева, Старшыні Дзяржаўнай Думы Федэральнага сходу Г.М.Селязнёва, кіраўнікоў рэгіёнаў: губернатараў Яраслаўскай вобласці — А.І.Лісіцына, Кемераўскай вобласці — А.М.Тулеева, Курскай вобласці — А.У.Руцкога, Мурманскай вобласці — Ю.А.Еўдакімава, Курганскай вобласці — А.А.Багамолава. Практычна ўсе аўтары тэлеграм, што паступілі з Расіі, разам з добрымі пажаданнямі Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь здароўя, поспехаў і дабрабыту даюць высокую ацэнку яго асабістаму ўкладу ва ўмацаванне Саюза Расіі і Беларусі, дружбы і ўзаемаразумення паміж народамі абедзвюх краін і выказваюць надзею на далейшае развіццё інтэграцыйных працэсаў паміж дзвюма брацкімі дзяржавамі і паглыбленне ўзаемавыгадных сувязей Беларусі з расійскімі рэгіёнамі.

У адрас прэзідэнта паступілі таксама віншаванні ад Старшыні Вярхоўнай Рады Аўтаномнай Рэспублікі Крым Л.І.Грача, Старшыні Вярхоўнага Савета Прыднястроўскай Малдаўскай Рэспублікі Р.С.Маракуцы, Міждзяржаўнага эканамічнага камітэта і іншых структур СНД, шэрага палітычных партый і грамадскіх рухаў, дыпрадстаўніцтваў у Мінску.

БЕЛТА.

БЕЛАРУСЬ—В'ЕТНАМ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

падпісы кіраўнікі гэтых ведамстваў. В'етнамскі прэзідэнт, які, дарэчы, на сваім вольным часе ведае якасць нашай айчыннай адукацыі, запэўніў, што дасягнутая дамоўленасць спрośсіць магчымасць падрыхтоўкі в'етнамскіх кадраў у беларускіх навучальных установах, што будзе садзейнічаць павышэнню іх кваліфікацыі.

Другім па значнасці ён назваў Пагадненне паміж Нацыянальным банкам РБ і Цэнтральным банкам СРВ, падпісанае на ўзроўні намеснікаў кіраўнікоў галоўных фінансавых органаў абедзвюх краін. Яно заклікана знясць абмежаванні ў гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве беларускіх і в'етнамскіх прадпрымальнікаў. А Пагадненне аб ваенна-тэхнічным супрацоўніцтве, якое падпісалі віцэ-прэм'еры Леанід Козік і Нго Суан Лог, ставіць мэтай аказанне дапамогі в'етнамскаму боку ў рамонце і аднаўленні ваеннай тэхнікі, абмен вопытам і кадрамі.

Кіраўнікі ВА «БелАЗ» і карпарацыі «Вінакол», у сваю чаргу, дамовіліся ў адпаведным мемарандуме аб пастаўках у азіяцкую краіну кар'ерных самазвалаў і аб рамонце таго парка беларускіх машын, які ўжо ёсць у В'етнаме. Як вядома, там працуюць каля 1200 айчынных грузавікоў. Дарэчы, машынабудаўнічая галіна — адна з тых, вакол якой беларускі і в'етнамскі бакі знайшлі агульны інтарэс. Абодва прэзідэнты называюць прадукцыю машынабудаўнікоў, бадай, галоўнай часткай беларускага экспарту.

Чан Дык Льюнг падкрэсліў, што ў яго краіне, акрамя аўтамабіляў, зацікаўлены атрымліваць экскаватары, трактары і сельскагаспадарчыя машыны, матацыклы, калійныя ўгнаенні, запчасткі для ваеннай тэхнікі. Але ён перакананы, што гандлёвае супрацоўніцтва павінна быць збалансаваным. Гэта азначае, што на беларускі рынак В'етнам гатовы пастаўляць сельскагаспадарчую прадукцыю, каўчук, каву, гарбату, тавары шырокага спажывання. Пры гэтым Чан Дык Льюнг пагадзіўся з прапановай Аляксандра Лукашэнкі давесці ў пачатку наступнага стагоддзя аб'ём гандлёвага абароту да 200 млн. долараў ЗША у год і назваў гэта задачай цалкам рэальнай.

Беларускі прэзідэнт, падводзячы рысу пад візітам в'етнамскага калегі, зазначыў, што для нашай краіны вельмі важна заваяваць і пашырыць азіяцкія рынкі, у тым ліку рынкі В'етнама. «Нас заўсёды чакаюць у В'етнаме, — сказаў ён. — Таму трэба аднаўляць патэнцыял, які быў напрацаваны ў часы Савецкага Саюза. Мы маем усю нарматыўную базу для супрацоўніцтва. А там, дзе яшчэ няма адпаведных дамоўленасцей, ёсць вышэйшая ступень даверу адзін да аднаго. Таму такі аўтарытэт будзе садзейнічаць рабоце прадпрымальнікаў.» Аляксандр Лукашэнка яшчэ раз паўтарыў сказанае ў суботу адносна таго, што для В'етнама няма закрытых зон для супрацоўніцтва з Беларуссю.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

Хроніка апошніх падзей

● **Савет расійскай Дзяржаўнай Думы** прыняў рашэнне прасіць прэзідэнта Ельцына асабіста прадставіць у парламенце кандыдатуру Віктара Чарнамырдзіна. Аднак прастаўнік прэзідэнта ў Думе Кацянкоў заявіў, што Ельцын не прымае гэтага запрашэння. Тым часам у Крамлі прайшла сустрэча Ельцына з Чарнамырдзіным.

● **Учора ў другой палавіне дня** ў Дзяржаўнай Думе адбылося галасаванне па кандыдатуры Віктара Чарнамырдзіна. За яго зацвярджэнне прагаласавала ўсяго 96 дэпутатаў пры неабходнай колькасці больш як 250 галасоў. Паводле слоў кіраўніка КПРФ Зюганава, «у апазіцыі ёсць свае кандыдаты ў прэм'еры».

● **Прэзідэнт Расіі Ельцын** пакуль не падпіша праект палітычнага пагаднення паміж галінамі ўлады. Ельцын лічыць, што пытанне аб зацвярджэнні Віктара Чарнамырдзіна на пасадзе прэм'ера павінна быць вырашана неадкладна. Учора закончыўся тыднёвы тэрмін, адведзены Дзярждуме па канстытуцыі на разгляд кандыдатуры кіраўніка ўрада, прапанаванага прэзідэнтам. Учора аб адмове падпісаць палітычнае пагадненне паміж галінамі ўлады заявілі КПРФ, ЛДПР і «Яблыка».

● **Прэзідэнт ЗША Клінтан** прыбывае сёння з двухдзённым візітам у Маскву. Мяркуецца, што ў ходзе перагавораў з Барысам Ельцыным Клінтан заявіць аб неабходнасці прадаўжэння ў Расіі эканамічных рэформаў. Амерыканскі прэзідэнт абмеркаваў учора па тэлефоне сітуацыю ў Расіі з прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі Блэрам і канцлерам ФРГ Колем. Як паведамілі прадстаўнік Блэра, абодва лідэры выказалі думку, што Захад гатовы аказаць дапамогу Расіі, калі краіна прадоўжыць эканамічныя рэформы.

● **Афганскія талібы** працягваюць наступленне на пазіцыі супрацьстаячай ім кааліцыі ў паўночнай правінцыі Капіса. Згодна з заявай кіраўніцтва руху Талібан, ім удалося ўзяць пад кантроль яшчэ адзін апорны пункт войск ваеначальніка кааліцыі Шах Масуда — горад Неджраб. Гэта заява не была пацверджана з незалежных крыніц. Пад кантролем кааліцыі застаюцца максімум чатыры з трыццаці двух афганскіх правінцый.

● **Таксін змяі,** вядомы пад назвай медналобы шчытамордзік, утрымлівае бялок, які валодае магутным супрацьракавым дзеяннем. У тых мышэй са злаякаснымі наватварэннямі малочнай залозы, якім уводзілі моцна разведзены яд шчытамордзіка, хуткасць росту пухліны змяншалася на 60—70 працэнтаў, а тэмп фарміравання метастазаў — на 90 працэнтаў. Такі тэрапеўтычны эфект выявіў прафесар медыцынскага факультэта Паўднёвакаліфарнійскага універсітэта Фрэнсіс Маркланд, які расказаў аб ім у Бостане на сесіі Амерыканскага хімічнага таварыства. Маркланд падкрэсліў, што перад правядзеннем клінічных выпрабаванняў неабходна навучыцца сінтэзіраваць гаючы пратэін або выпускаць яго з дапамогай метадаў геннай інжынерыі.

● **Паводле паведамлення агенцтва ДПА,** пакупнікі новых «Мерседэсаў» класа S хутка змогуць набыць мадэль, аснашчаную аўтаматычнай сістэмай кіравання «Дыстронік». Кампактны радыялакатар, змантаваны на заднім баку радыятарных кратаў, няспынна вымярае адлегласць да ідучай наперадзе машыны. Бартавы камп'ютэр счытвае паказанні радарнага дальнамера і рэгулюе скорасць «Мерседэса», захоўваючы бяспечную дыстанцыю. Дысплей на прыборнай панелі пастаянна інфармуе вадзіцеля і аб адлегласці, і аб аптымальнай скорасці, якую рэкамендуе камп'ютэр. У рызыкоўных сітуацыях мікрапрацэсар уключае гукавы і светлавы сігналы трывогі, якія азначаюць, што неабходна тэрмінова тармазіць.

Паводле паведамленняў інфармацыйных агенцтваў.

БЕЛАРУСКІЯ ПАРЛАМЕНТАРЫІ ВІТАЮЦЬ ВІЗІТ ПРЭЗІДЭНТА В'ЕТНАМА

Асаблівая ўвага развіццю і ўмацаванню міжпарламенцкіх сувязей была ўдзелена ў ходзе праведзенай 31 жніўня сустрэчы ва ўрадавай рэзідэнцыі «Заслаўе-1» Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Анатоля Малафеева з прэзідэнтам В'етнама Чан Дык Льюнгам, які знаходзіцца ў Беларусі з афіцыйным візітам.

Анатоль Малафееў адзначыў, што парламентарыі Беларусі шчыра вітаюць кіраўніка брацкага і дружалюбнага В'етнама на нашай зямлі. Пачынаючы з дня ўстанаўлення дыпламатычных адносін у 1992 годзе, сказаў ён, Беларусь і В'етнам звязваюць узаемныя і зацікаўленыя адносіны ў гандлёва-эканамічнай, навукова-тэхнічнай і іншых галінах. Ён адзначыў і той факт, што ў беларусаў ва ўсе часы былі добрыя пачуцці да гераічнага в'етнамскага народа. І хоць нас раздзяляе вялікая адлегласць, Беларусь заўсёды была побач з В'етнамам. У ходзе гутаркі абодва бакі з задавальненнем адзначылі дынаміку развіцця ўсебаковых кантактаў паміж нашымі краінамі і выказалі надзею, што візіт прэзідэнта В'етнама ў Рэспубліку Беларусь надасць ім новы імпульс.

БЕЛТА.

ЗДАРЭННІ

У ПОЛЬШЧЫ Ў АВАРЫЮ ТРАПІЎ АЎТОБУС З БЕЛАРУСКІМІ ПАСАЖЫРАМІ

У сродках масавай інфармацыі прайшло паведамленне аб тым, што ў Польшчы адбылося дарожна-транспартнае здарэнне, у выніку якога пацярпелі беларускія грамадзяне: жыхары нашай рэспублікі знаходзіліся ў ваяжы на тэрыторыі суседняй краіны. Падзеі разгарталіся 29 жніўня.

Як удалося высветліць карэспандэнту «Звязды» ўвечары ў панядзелак, папярэдняя інфармацыя аказалася не зусім дакладнай. Сапраўды, на тэрыторыі Польшчы аўтобус, дзе знаходзіліся ў тым ліку і беларускія грамадзяне, сутыкнуўся з малакавозам, які рухаўся насустрач. Як высветлілася, аўтобус быў зафрахтаваны ў Брэсце для паездкі за мяжу.

У выніку здарэння, па нашых звестках, пацярпелі вадзіцель і толькі адзін з пасажыраў, які з'яўляецца грамадзянінам Расіі. На шчасце, іншых ахвяр удалося пазбегнуць.

Ігар ГРЫШЫН.

СІТУАЦЫЯ МОЖА ЎСКЛАДНІЦЦА

У аэрапорце Мінск-2 пасля вяртання з Крыма прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка заявіў у інтэрв'ю журналістам, што калі пойдзе ў адстаўку прэзідэнт Расіі Барыс Ельцын, то, з улікам ужо існуючых праблем, сітуацыя ў Расіі ўскладніцца. Які прамежак часу гэта зойме, будзе залежаць ад таго, хто прыйдзе на змену Ельцыну, лічыць Аляксандр Лукашэнка.

БЕЛТА.

К ЗІМЕ ВАДА ПАДАРАЖЭЕ

К 15 верасня ўся жыллёва-камунальная гаспадарка рэспублікі будзе цалкам гатова да работы ў зімовых умовах. У гэтым журналістаў на праведзенай 31 жніўня ў Нацыянальным прэс-цэнтры сустрэчы запэўніў міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Барыс Батура.

А пакуль што ва ўсіх падраздзяленнях гэтай няпростай сферы абслугоўвання насельніцтва ідзе карпатлівая і мэтанакіраваная работа. Ужо нарыхтавана больш як палавіна ад неабходнага аб'ёму топачнага мазуту, каля 70 працэнтаў — каменнага вугалю. На 30 працэнтаў больш, чым у мінулым годзе, будзе назапашана і мясцовага паліва — драўніны, торфабрыкетаў. Ідзе па графіку рамонт цеплասетак, кацельняў, а таксама дахаў і стыкаў панэляў у жылых дамах, якія працякаюць. Прычым, як асаблівa падкрэсліў міністр, правядзенне ўсіх гэтых работ разглядаецца праз прызму зніжэння расходу паліўна-энергетычных рэсурсаў. Гэта значыць, напрыклад, узамен старога абсталявання кацельных набываецца толькі новае, з высокімі эканамічнымі характарыстыкамі. Вялікае значэнне надаецца таксама ўстаноўцы прыбораў уліку за расходам цяпла і вады.

Што датычыць чутак аб магчымым павышэнні тарыфаў на камунальныя паслугі, то яны непадстаўныя. Як паведаміў Барыс Батура, на сённяшні дзень насельніцтва аплачвае прыкладна 30—40 працэнтаў ад агульнага аб'ёму расходаў. Ставіцца задача ўжо ў самы бліжэйшы час шляхам паступовага павышэння давесці ўзровень аплаты затрат спажыўцамі да 50 працэнтаў. І ў першую чаргу трэба будзе павысіць тарыфы за выкарыстанне вады.

Акрамя гэтага, міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі адвергнуў чуткі аб магчымым адключэнні ў асобных рэгіёнах рэспублікі электраэнергіі ў зімовы час. Запазычанасці па гэтаму артыкулу расходаў у камунальнікаў перад пастаўшчыкамі няма, значыць, падстаў для трывогі наконт гэтага таксама няма.

Таццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

Інфарм-кактэйль

Хасанах Балкіях, султан маленькага, але вельмі багатага Брунея, як паведамляецца, гатовы адчыніць дзверы 1778 пакояў свайго фантастычнага палаца для некалькіх прыгажэйшых жанчын свету. Першай у спісе свайго гарэма ён паставіў бы Тайру Бэнкс, цёмнаскурую мадэль з зялёнымі вачамі, і тут жа прапанаваў бы ёй у падарунак адзін ціхаакіянскі востраў. За ёй ідзе француженка Летыцыя Каста, якую называюць «Брыджыт Бардо-2000». На трэцяе і пятае месца ім пастаўлены дзве італьянкі. Актрыса Марыя Грацыя Кучынота ў выпадку згоды магла б атрымаць у падарунак палаючы «Ферары», а тэлевядучая Марыя Канчэта Матэі — залатую карону з брыльянтамі і сапфірамі.

ІТАР—ТАСС.

На думку большасці француженак, іх суайчыннікі-мужчыны праяўляюць у ложку «дастатковую актыўнасць». Такія вынікі апытання на гэту актуальную тэму 48 працэнтаў рэспандэнтак лічаць, што лепшы з партнёраў той, да якога яны самі адчуваюць пачуццё кахання. На думку 47 працэнтаў, галоўныя якасцямі палюбоўніка з'яўляюцца пяшчота і актыўнасць.

«Кур».

МАГІЛЯЎЧАНКІ БАЯЦЦА МАНЬЯКА

Раніцай мінулага чацвярга ў парку імя 60-годдзя Кастрычніка ў Магілёве мясцовы жыхар, прагульваючы сабаку, убачыў у кустах паўгалены труп жанчыны. Па інфармацыі з Магілёўскай абласной пракуратуры, на целе ёсць яўныя прыкметы забойства. Жанчыне на выгляд 35—40 гадоў, і асоба яе пакуль устанаўліваецца следчай групай.

Гэтае забойства стала чарговым у шэрагу злачынстваў супраць жанчын і дзяўчат-падлеткаў, якія будараждаць апошнім часам абласны цэнтр. Самае гучнае з іх — згвалтаванне і забойства некалькі месяцаў таму 16-гадовай дзяўчыны на даху шматпавярховага дома па вуліцы Маўчанскага, дзе яна і жыла. Дарэчы, калі адбылася гэтая трагедыя, людзі адразу ўзгадалі падобнае злачынства паўтарагадовай даўнасці, якое было здзейснена таксама ў Кастрычніцкім раёне Магілёве. Па афіцыйных сведчаннях, пошук злачынцаў у абодвух выпадках вядзецца...

У апошніх чыслах ліпеня грыбнікі павядамілі інфармацыю пра страшную знаходку: у лесе па Шклоўскай шашы, непадалёк ад чыгуначнага пераезду ў Магілёве быў знойдзены паўабгараўы труп. А за некалькі дзён да гэтага ў міліцыю звярнуліся бацькі з заявай аб знікненні 11-гадовай дзяўчынкі. Сям'я жыла непадалёк ад месца, дзе знайшлі труп. Пасля першага агляду крыміналістыы былі ўпэўнены, што гэта астанкі зніклуў-шай дзяўчынкі. Для расследавання гэтага злачынства ў абласной пракуратуры была створана аператыўна-следчая група. «Зараз праводзіцца вялікая работа, ёсць намёткі, ёсць канкрэтныя асобы, з якімі неабходна працаваць і, будзем спадзявацца, што ў хуткі час гэта злачынства будзе раскрыта», — так прамяніраваў ход расследавання следчы крыміналіст абл пракуратуры Наўруз Касумаў. аднак у той жа час ён адмовіўся расказаць пра іншыя абставіны справы, а тым больш нейкія імёны і прозвішчы. Настойваючы на абароне інфармацыі, якую мае следства: «Потым гэтыя звесткі злачынцы і адвакаты выкарыстоўваюць у судзе ў мэтах абароны — маўляў, прачыталі такую інфармацыю ў газетах», — патлумачыў Наўруз Касумаў.

Гэты жахлівы шэраг злачынстваў прывёў да таго, што магіляўчанкі баяцца адпускаць на вячэрнія прагулкі сваіх дачок, а дарослыя жанчыны імкнуцца не заставацца без апекі на вуліцах у цёмны час сутак. У гарадскім транспарце народ абмяркоўвае з'яўленне маньяка.

— Следчыя органы працуюць канкрэтна па фактах і чутках не карыстаюцца, — сказалі на гэты конт у Магілёўскай абласной пракуратуры. — Сцвярджаць, што гэтыя забойствы здзейсніла адна асоба, мы не бяромся, хаця некаторыя паралелі верагодны. Далейшае расследаванне пакажа... А вось пра правілы асабістай бяспекі грамадзянам лепш не забывацца ў любы час — пры наяўнасці чутак пра маньяка і без іх.

Дарэчы, сёлета ў Магілёўскай вобласці ўчынена 109 забойстваў, 11 з іх яшчэ не раскрыта.

Ілона ІВАНОВА.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск –	6.16	20.02	13.46
Віцебск –	6.04	19.55	13.51
Магілёў –	6.06	19.51	13.45
Гомель –	6.07	19.44	13.37
Гродна –	6.34	20.14	13.40
Брэст –	6.35	20.15	13.40

МЕСЯЦ

Першая квадра — 30 жніўня. З 16.14 — 12-ыя месяцовыя суткі. З 5.24 месяц у сузор'і Казярога

ІМЯНІНЫ

Пр. Андрэя, Цімафея, Фёклы
К. Браніславы, Ідзія

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е. Месцамі невялікія дажджы. Вецер паўночны 4-9 м/сек. Тэмпература паветра ў Віцебску і Магілёве — плюс 13-15, у Гродне і Мінску — 14-16, у Брэсце і Гомелі — 15-17 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак чакаецца пераменная воблачнасць, пераважна без ападкаў, толькі на ўсходзе рэспублікі кароткачасовыя дажджы. Вецер паўночны 4-9 м/сек. Тэмпература паветра ўначы плюс 2-7, 2-га верасня па поўначы, 3-га месцамі па рэспубліцы замаразкі 0 — мінус 2 градусы. Удзень тэмпература плюс 13-18 градусаў.

Пракуратура Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе і выказвае спачуванне намесніку Генеральнага пракурора рэспублікі Іванoўскаму А.В. з нагоды смерці **бацькі**.

Калектыў «Вожыка» выказвае глыбокае спачуванне загадчыку мастацкага аддзела часопіса Аляксандру Пятровічу Каршакевічу ў сувязі з вялікім горам — смерцю **маці**.

НЕ СПЯШАЙЦЕСЯ АПЛАЧВАЦЬ ЧУЖЫЯ ДАЎГІ...

Падчас так званага міжацяпляльнага сезону (перыяд, калі адключаюць батарэі) камунальныя службы штогод праводзяць прафілактычныя работы. Звычайна пад падобныя мерапрыемствы па раёнах (асабліва гэта тычыцца вялікіх гарадоў) складаюцца адпаведныя графікі, якія ўзгадняюцца з мясцовымі выканаўчымі ўладамі.

Цяжка ўявіць сабе сітуацыю, калі б выканкам не зацвердзіў графікі правядзення прафілактычных работ. Завяршаюцца яны 1 верасня. Месяц да пачатку ацяпляльнага сезона (кантрольны тэрмін прызначаны 1 кастрычніка) адпушчаны на праверку работы адноўленых сістэм дзеля таго, каб папярэдзіць узнікненне аварыйных сітуацый узімку, калі наследствы будуць, канешне ж, больш значныя.

Якім чынам апісаная сістэма працуе на самай справе? Не ў лепшым рэжыме. Так, у тым жа Мінску, па апошняй інфармацыі, гарачая вада была адключана ў 117 дамах (на двары — верасень!), адпаведныя работы яшчэ не былі завершаны. Між іншым у Мінску ёсць дом, дзе гарачая вада была адключана яшчэ 16 чэрвеня (!) і да гэтага часу жыхарам паслуга не аказваецца. Прычына — зноў жа незавершаныя работы на цеплаcетках. Іх заканчэнне запланавана на 15 верасня. Тры месяцы людзі сядзяць без гарачай вады!..

Зразумела, падчас неаказання падобных паслуг узнікае пытанне іх аплаты. Падкрэсліваем, што ні ў якім разе нельга рабіць гэтага. За што! Не было гарачай вады — значыць павінен быць пераразлік.

Кожны з нас мае права патрабаваць тлумачэння аб тым ці іншым змяненні ў тарыфах. Праўда, на месцах узнікаюць і ўвогуле «казачныя» цэны. У адной з вёсак, напрыклад, жыхарам устанавілі плату за ацяпленне ў памеры... 600 тысяч рублёў. І, што самае цікавае, людзі плацілі!

Нават брудная вада, што, здараецца, цячэ з крану — рэч недапушчальная. Камісія ў такім разе, складзеная з работнікаў ЖЭСаў і водазабеспячальнай установы, вырашае прычыны няякаснага аказання паслуг. Памылкі рамонтнікаў не павінны аплачвацца.

Вядома, што большасць насельніцтва пакуль не ўступіла ў цалкам рыначныя адносіны з ЖЭСамі — аплата за паслугі вядзецца на ўзроўні 30 працэнтаў сабекошту. Аднак нават у такіх умовах, чаму людзі павінны ўносіць грошы за тое, чаго няма?..

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

СУПРАЦОЎНІКАМІ МУС ЗАТРЫМАНЫ «ПАМОЧНІК» ДЭПУТАТА ДЗЯРЖДУМЫ РАСІІ

Суткі ў палоне выкрадальнікаў правёў жыхар пасёлка Раўбічы Мінскага раёна.

Невядома, чым бы закончылася гэта гісторыя, калі б не своечасовае ўмяшальніцтва аператыўных супрацоўнікаў Міністэрства ўнутраных спраў, якія хутка выйшлі на арганізатараў і выканаўцаў выкрадання. Ужо на наступны дзень пасля знікнення чалавека міліцыя быў затрыманы ў Мінску ў сваёй кватэры дырэктар таварыства з абмежаванай адказнасцю. А праз шэсць гадзін зноў такі ў сталіцы па вуліцы Усходняй супрацоўнікі МУС узялі пад варту другога выкрадальніка, жыхара Разані. Прычым, трэба заўважыць, «фрукт» ім на гэты раз трапіўся цікавы: непрацуючы жыхар Расіі меў пры сабе тры падобныя пашпарты на розныя прозвішчы. Акрамя падробных пашпартоў у злодзея канфіскаваны яшчэ чатыры пасведчанні памочніка дэпутата Дзярждумы Расіі.

Як удалося ўдакладніць у МУС, жыхар Раўбіч быў узяты зладзеямі «пад варту» ў сваёй кватэры і потым завезены ў неўстаноўленае месца. Там, пагражаючы фізічнай расправай, дырэктар ТАА і разанец прапанавалі яму на выбар — або заплаціць 80 тысяч долараў ЗША, або развітацца з жыццём. На шчасце, дылему замест залалоханага палонніка вырашыла міліцыя і ахвяра злачынцаў не пацярпела.

Ігар ГРЫШЫН.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб унясенні змяненняў і дапаўнення ў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб судаўладкаванні і статусе суддзяў у Рэспубліцы Беларусь»

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 18 чэрвеня 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 29 чэрвеня 1998 года

Артыкул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 13 студзеня 1995 года «Аб судаўладкаванні і статусе суддзяў у Рэспубліцы Беларусь» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 11, арт.120) наступныя змяненні і дапаўненне:

1. Назву главы 3 раздзела III выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«ГЛАВА 3. З'езд суддзяў. Канферэнцыі суддзяў. Кваліфікацыйныя калегіі суддзяў».

2. Артыкул 69 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 69. З'езд суддзяў

Вышэйшым органам самакіравання суддзяў Рэспублікі Беларусь з'яўляецца з'езд суддзяў Рэспублікі Беларусь.

З'езд суддзяў Рэспублікі Беларусь ажыццяўляе свае паўнамоцтвы ў складзе суддзяў Канстытуцыйнага Суда, агульных і гаспадарчых судоў Рэспублікі Беларусь.

З'езд суддзяў Рэспублікі Беларусь:

разглядае пытанні функцыянавання судовай сістэмы;

абмяркоўвае пытанні судовай практыкі і ў неабходных выпадках уносіць прапановы суб'ектам, якія валодаюць правам заканадаўчай ініцыятывы;

праводзіць абмеркаванне праектаў законаў і іншых нарматыўных актаў, якія датычацца статусу суддзяў, кадравага, арганізацыйнага, матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння работы судоў і іншых пытанняў іх дзейнасці;

прадстаўляе інтарэсы суддзяў у дзяржаўных органах, грамадскіх аб'яднаннях і міжнародных арганізацыях;

выбірае з ліку суддзяў Рэспубліканскі савет суддзяў у складзе, які вызначаецца з'ездам;

ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы, прадугледжаныя заканадаўствам.

З'езд суддзяў Рэспублікі Беларусь склікаецца Рэспубліканскім саветам суддзяў не радзей аднаго разу ў чатыры гады.

У перыяд паміж з'ездамі суддзяў Рэспублікі Беларусь паўнамоцтвы з'езда ажыццяўляе Рэспубліканскі савет суддзяў.

З'езд суддзяў Рэспублікі Беларусь з'яўляецца правамоцным пры ўмове, што ў яго рабоце прымае ўдзел не менш дзвюх трацей усіх суддзяў Рэспублікі Беларусь. Рашэнне з'езда лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавала больш палавіны прысутных на з'ездзе суддзяў.

Матэрыяльна-тэхнічнае і іншае забеспячэнне з'ездаў суддзяў Рэспублікі Беларусь ажыццяўляецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь або ў парадку, які ім вызначаецца.

У адпаведнасці з актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь могуць утварацца і іншыя органы самакіравання суддзяў».

3. Дапоўніць Закон артыкулам 69^1 наступнага зместу:

«Артыкул 69^1. Канферэнцыі суддзяў

Органам самакіравання суддзяў у абласцях (горадзе Мінску) з'яўляецца канферэнцыя суддзяў.

Суддзі раённых (гарадскіх), абласных (Мінскага гарадскога), ваенных і гаспадарчых судоў збіраюцца на абласныя, Мінскую гарадскую канферэнцыі суддзяў. Парадак склікання і правядзення ўказаных канферэнцый вызначаецца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Канферэнцыі суддзяў:

абмяркоўваюць пытанні судовай практыкі і ўносяць суб'ектам, якія валодаюць правам заканадаўчай ініцыятывы, прапановы па ўдасканаленню заканадаўства;

праводзяць грамадскую экспертызу праектаў законаў і іншых нарматыўных актаў, якія датычацца судовай дзейнасці і статусу суддзяў;

разглядаюць актуальныя праблемы работы судоў, іх кадравага, арганізацыйнага забеспячэння, а таксама прававога і сацыяльнага статусу суддзяў;

прадстаўляюць інтарэсы суддзяў у дзяржаўных органах і грамадскіх аб'яднаннях;

выбіраюць кваліфікацыйныя калегіі суддзяў абласных (Мінскага гарадскога), раённых (гарадскіх) судоў і ваенных судоў.

Канферэнцыі суддзяў праводзяць сваю работу пры няўхільным захаванні прынцыпу незалежнасці суддзяў і неўмяшання ў дзейнасць суддзяў па выкананні правасуддзя.

Матэрыяльна-тэхнічнае і іншае забеспячэнне канферэнцый суддзяў ажыццяўляецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь і ўпраўленнямі юстыцыі абласных (Мінскага гарадскога) выканаўчых і распарадчых органаў».

Артыкул 2. Гэты Закон уступае ў сілу з дня апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

9 ліпеня 1998 г., г. Мінск.
№185-З

ПРАГНОЗ ЗБЫЎСЯ: ЛЁТЧЫК «УЗЛЯЦЕЎ» НА ФУТБОЛЬНЫ АЛІМП

Учора ў Мінску прайшла пазачарговая справаздачна-выбарчая канферэнцыя Беларускай федэрацыі футбола.

Была заслухана і абмеркавана справаздача выканкама Федэрацыі, з якой выступіў (у прысутнасці ранейшага прэзідэнта) віцэ-прэзідэнт БФФ Вадзім Жук. Спрэчкі па дакладу, тым не менш, арыгінальнасцю і свежасцю думак не вызначаліся, ды, уласна кажучы, далегатаў (а іх было 145 ад шасці абласцей Беларусі і горада Мінска) больш за ўсё цікавіла не тое: яны чакалі «нараджэння» новага прэзідэнта Федэрацыі.

І ён «нарадзіўся» — Федэрацыю футбола (віду спорта нумар адзін у сусветным рэйтынгу), як і чакалася, узначаліў старшыня Дзяржкамітэта па авіяцыі Беларусі Рыгор Фёдараў. «Звязда» віншуе і вітае новага кіраўніка, жадае яму поспехаў і набыткаў на гарачым участку дзейнасці на грамадскіх пачатках.

(Больш падрабязна пра ход справаздачна-выбарчай канферэнцыі Беларускай Федэрацыі футбола — у адным з наступных нумароў нашай газеты).

НАПЯРЭДАДНІ НОВАГА НАВУЧАЛЬНАГА ГОДА Ў ГОМЕЛІ ЎВЕДЗЕНЫ АБМЕЖАВАННІ НА ПРОДАЖ ШКОЛЬНЫХ СШЫТКАЎ

Напярэдадні новага навучальнага года Гомельскі гарвыканкам увёў абмежаванні на продаж школьных сшыткаў. Адзін пакупнік можа набыць не больш як 10 агульных і паўагульных, а таксама 50 вучнёўскіх сшыткаў. Абмежаванні будуць дзейнічаць да 15 кастрычніка.

На думку гарадскіх улад, гэта павінна супрацьдзейнічаць як штогадоваму ажыятажу на вучэбныя прыналежнасці, так і жаданню некаторых грамадзян зрабіць бізнес на школьных таварах у суседніх рэгіёнах Расіі.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ, БелаПАН.

КУЛЬТУРНЫЯ СУВЯЗІ

«ТАЙВАНЬ УЧОРА І СЁННЯ»

Пад гэтай назвай з 3 па 26 верасня ў Мінскім музеі сучаснага мастацтва пройдзе выстаўка. Яна — лагічны працяг знаёмства жыхароў сталіцы з мастацтвам розных краін свету. Напярэдадні прайшлі выстаўкі мексіканскіх плакатаў, твораў расійскіх, украінскіх мастакоў і г. д.

«Тайвань учора і сёння» — вынік сумеснага беларуска-тайваньскага праекта, які ажыццяўляецца ў рамках праграмы культурных абменаў паміж дзвюма бакамі. Выстаўка арганізавана фондам ТайМін і Тайбэйскай гандлёва-эканамічнай місіяй у Мінску. Выстаўка мае мэтай пазнаёміць жыхароў Беларусі з традыцыямі мастацтва старажытнага Кітая, больш чым 40 творамі сучасных мастакоў Тайваня, у прыватнасці, сусветна-вядомага майстра пэндзля, прафесара Лан Сіун Вана і яго вучняў.

Пра сённяшні дзень Тайваня, яго здабыткі ў розных галінах дзейнасці, раскажа калекцыя фатаграфій. У час работы выстаўкі мяркуюцца лекцыі пра культуру і мастацтва старажытнага Кітая, дэманстрацыя відэафільмаў пра сучасны Тайвань. Пасля Мінска выстаўка да канца года пройдзе ў абласных гарадах Беларусі. Як адзначыў кіраўнік Тайбэйскай місіі ў Мінску Туан Пэй Лунь, падобныя мерапрыемствы садзейнічаюць узаемнаму збліжэнню і ўзбагачэнню культур дзвюх народаў, садзейнічаюць умацаванню дружбы і ўзаемаразумення паміж народамі.

Леанід ТУГАРЫН.

Калі студэнтаў больш, чым беспрацоўных, У КРАІНЫ ЁСЦЬ БУДУЧАЕ

Рашэнне аб стварэнні эканамічнага факультэта ў БДУ навуковым саветам было прынята ўжо дастаткова даўно. Аднак рэальная рэалізацыя яго зацягвалася. Нарэшце гэтым летам было прынята рашэнне аб паскарэнні рэалізацыі праекта і выдадзены загад аб назначэнні дэканам-арганізатарам факультэта прафесара Міхаіла КАВАЛЁВА. Мы сустрэліся з прафесарам і папрасілі адказаць на шэраг пытанняў, якія датычацца стварэння эканамічнага факультэта.

— Мы спадзяёмся, што эканамічны факультэт галоўнага універсітэта краіны ў максімальна кароткі тэрмін зможа стаць агульнапрызнаным цэнтрам беларускай эканамічнай адукацыі і навукі. Гэта, зразумела, будзе азначаць адно — высокі попыт на яго выпускнікоў, актыўна і паспяхова дзеючая магістратура, дактарантура, аспірантура, навуковы аўтарытэт вучоных эканамістаў факультэта і іх непасрэдны ўдзел у фарміраванні эканамічнай палітыкі дзяржавы менавіта ў гэты цяжкі пераходны перыяд. Аб станаўленні факультэта можна будзе весці гутарку і тады, калі ён атрымае міжнароднае прызнанне, якое выражаецца ў сумесных навуковых праектах. І, дарэчы, лепш, калі гэта будуць праекты не па лініі тэхнічнай дапамогі нам, як слабаразвітой дзяржаве, а нармальныя навуковыя праекты з замежнымі навуковымі цэнтрамі, у якіх нас прызнаюць раўнапраўнымі партнёрамі.

— Пасля заканчэння факультэта якая будучыня чакае вашых студэнтаў?

— Выпускнікі эканамічнага факультэта змогуць працаваць у трох сферах. Па-першае, яны змогуць займацца навуковай, аналітычнай, выкладчыцкай працай, гэта значыць, застацца на працы ў БДУ, пайсці ў НДІ, у іншыя навуковыя эканамічныя цэнтры. Па-другое, некаторыя з іх пойдуць працаваць у сістэму дзяржаўных інстытутаў экспертамі, аналітыкамі, дзе будуць дапамагаць выпрацоўваць эканамічныя рашэнні, а таксама выпрацоўваць і рэалізоўваць эканамічную палітыку дзяржавы. І, нарэшце, замежны вопыт паказвае, што асноўная маса выпускнікоў ідзе ў прыватны бізнес, гэта значыць, студэнты пасля заканчэння нашага факультэта павінны стаць лідэрамі беларускага бізнесу, які нараджаецца. Між іншым, як сведчыць рэчаіснасць, за мяжой на эканамічных факультэтах няма ранней спецыялізацыі: маўляў, нехта папярэдне рыхтуецца стаць менеджэрам у малым, сярэднім бізнесе, хтосьці рыхтуецца працаваць менеджэрам нейкай пэўнай галіны, а хтосьці жадае стаць эканамістам-тэарэтыкам. Усе вучацца разам, а далей усё залежыць ад інтарэсаў, ад чалавечых схільнасцяў: людзі самі выбіраюць далейшую сцяжыну.

— Міхаіл Міхайлавіч, вы аднойчы ў гутарцы заўважылі, што калі студэнтаў больш, чым беспрацоўных, у краіны ёсць будучае. Вы лічыце, што сёння студэнтаў не хапае?

— На мой погляд, выпускнікоў эканамічных факультэтаў у рэспубліцы не хапае. Асабліва назіраецца недахоп выпускнікоў не з вузкімі спецыялізацыямі (бухгалтар, аўдытар, эканаміст-галіновік). Не хапае менавіта эканамістаў з аналітычным мысленнем, якія ўмеюць сістэмна аналізаваць тыя эканамічныя працэсы, што адбываюцца.

Думаю, што ў тых памылках, якія былі дапушчаны ў пераходны перыяд, у першую чаргу вінаватая сістэма эканамічнай адукацыі, якая існавала ў нас у краіне. Яна не давала глыбокіх, фундаментальных сістэмных поглядаў эканамістаў. А, згадзіцеся, што добрая эканамічная адукацыя патрэбна і палітыкам, і чыноўнікам, і насельніцтву. Шмат памылак у нас робіцца з-за таго, што нам усім разам не хапае эканамічнай культуры. Адна з задач выпускнікоў новага факультэта — быць мультылікатарамі, распаўсюджвальнікамі эканамічных ведаў у самых шырокіх колах насельніцтва. На мой погляд, выходзіць у рэспубліцы недастаткова і па тэлебачанні, і па радыё канкрэтных эканамічных перадач, якія б расказвалі чалавеку, напрыклад, як пачаць сваю справу, у якіх галінах сёння лепш працаваць, дзе цяпер больш канкурэнцыі, дзе менш, дзе існуюць яшчэ незанятыя нішы, што пастаянна робіцца замежнымі СМІ. Гэта значыць, што глыбокага аналізу працэсаў, якія адбываюцца, напрыклад, на рынках Расіі, запланаваных сцэнарыяў таго, як трэба дзейнічаць, каб адбудзецца дэвальвацыя ў суседняй дзяржаве, мы не паспяваем зрабіць.

Паўтаруся, гэта адбываецца таму, што не хапае эканамістаў. Таму адна з першых задач у рэспубліцы заключаецца ў тым, каб арганізаваць добрую сістэму экамічнай адукацыі. А для гэтага, не выключаю, павінна быць нейкая адзіная дзяржаўная комплексная праграма эканамічнай адукацыі. Дакладней, гэта праграма павінна быць састаўной часткай нейкага агульнага праекта па ўздзелу абсалютна ўсіх эканамістаў-вучоных у выпрацоўцы і абгрунтаванні эканамічнай палітыкі дзяржавы.

— Што ж перашкаджае зараз эканамістам аб'ядноўвацца і заняцца падобнай працай?

— Сёння нават тыя эканамічныя сілы, якія існуюць, працуюць пасобку. Яны зачастую перагружаны штодзённай працай, выпрацоўкай нарматыўных актаў і г.д. Вось па гэтаму ў іх не хапае сіл і часу на выпрацоўку стратэгіі развіцця рэспублікі, хоць тым не менш зроблены праект развіцця краіны да 2015 года. Але такія праекты павінны заўсёды распрацоўвацца ў некалькіх альтэрнатыўных цэнтрах, каб можна было параўнаць і выбраць лепшыя. Аднак у нас вучоныя раскіданы па розных установах і зачастую займаюцца па-ранейшаму эканамічнымі праблемамі, якія адарваны ад рэальнай практыкі, ад абгрунтавання той эканамічнай палітыкі, якую праводзіць дзяржава.

Тым не менш ужо час, напрыклад, асэнсаваць, падагульніць дзякуючы чаму, якім фактарам наша эканоміка выглядае лепш, чым у іншых сумежных дзяржавах, што трэба рабіць далей. Несумненна, што кансалідаваныя сілы эканамістаў маглі б дапамагчы эканамістам-практыкам, палітыкам пазбегнуць памылак пры прыняцці эканамічных рашэнняў. Памылкі ў эканоміцы каштуюць мільёны і мільёны долараў. Затраты на эканамічную навуку несуразмерна малыя ў параўнанні з тымі стратамі, якія з-за няправільна прынятых рашэнняў нясе эканоміка. І прыклад Расіі пераканаўчы доказ таму, калі з-за няправільна прынятых рашэнняў Цэнтральны банк вымушаны выкідваць мільярды долараў.

— Наколькі я зразумеў, эканамічны факультэт існуе пакуль толькі на паперы?

— Да канца гэтага года ўжо будзе распрацаваны новы план самай шырокай універсальнай універсітэцкай эканамічнай адукацыі, структура факультэта, структура кафедраў. А з наступнага мы пачнём праводзіць набор студэнтаў. Мяркую, на эканамічны факультэт БДУ павінен быць элітны набор, гэта значыць мы павінны набраць лепшых з лепшых. Да таго ж, несумненна, як і за мяжой эканамічны факультэт павінен быць адным з самых вялікіх факультэтаў універсітэта.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Баранавіцкі баваўняны камбінат закладзены ў 1960 годзе, у 1963 годзе выпусціў першую прадукцыю — баваўняную пражу. На сённяшні дзень гэта адзінае ў рэспубліцы прадпрыемства па вытворчасці баваўняных тканін (тут выпускаюцца паркаль, бязь, фланель, сацін, міткаль, акрамя таго, з гэтых тканін тут шыюць пасцельную бялізну, сарочкі, халаты, спецадзенне і іншыя вырабы) і адно з буйнейшых па вытворчасці баваўнянай пражы. Аб'яднанне размешчана на плошчы каля 65 га, у ім працуюць каля 7000 чалавек, форма ўласнасці — дзяржаўная, яго вытворчы магутнасці дазваляюць вы год каля 94 мільёнаў квад метраў тканін і каля 27 ты пражы. За гады эканамічн аб'ёмы вытворчасці ў аб'я рэзка скараціліся. Яму ак дапамога з боку дзяржавы чаго ў ім спынена падзенн пачаўся рост вытворчасці. месяцаў сёлетняга года тэ вытворчасці пражы і ткан гэтага ж перыяду мінулага склалі, адпаведна, 2,5 і 2 цяперашні час магутнасці больш чым напалову). Аб

Баранавіцкае вытворчае ба

Зрухі, якія адбываю ўплываюць на р

Ёсць у нашай прамысловасці так званыя базаўтваральныя прадпрыемствы, на аснове дзейнасці якіх будуюць сваю работу многія іншыя вытворцы. Баранавіцкае вытворчае баваўнянае аб'яднанне і з'яўляецца ў лёгкай прамысловасці адным з такіх базаўтваральных прадпрыемстваў, на якое завязаны, па сутнасці, усе трыкатажныя і швейныя прадпрыемствы рэспублікі: выпускаемыя ў Баранавічах баваўняныя пража і тканіны знаходзяць у іх далейшае прымяненне для вытворчасці разнастайных спажывецкіх тавараў. У гэтым сэнсе можна сказаць так (што давялося аднойчы пачуць у канцэрне «Беллегпрам»): стаяць Баранавічы — стаяць і ўсе астатнія.

У мінулым, даперабудовачным часе работа баранавіцкіх тэкстыльшчыкаў нярэдка адзначалася на самых высокіх узроўнях; тут заяўляў аб сабе рух прадзільшчыц за абслугоўванне павышаных зон, г. зн. абслугоўванне максімальна магчымай колькасці адзінак тэхналагічнага абсталявання.

Сёлета баранавіцкія тэкстыльшчыкі будуць адзначаць 35-годдзе з дня пуску прадпрыемства. Што ў іх актыве цяпер, ці грунтоўную базу закладваюць яны для работы іншых прадпрыемстваў?

Як вядома, новы час выпрабоўваў (і выпрабоўвае) многія прадпрыемствы на эканамічную трываласць. Можна меркаваць, баранавіцкаму аб'яднанню ў гэтым плане дастаецца найбольш. У структуры ўсіх выдаткаў прадпрыемства больш 70 працэнтаў займаюць выдаткі, якія ідуць на набыццё сыравіны. А сыравінай, зразумела, з'яўляецца бавоўна, якая вырошчваецца на палях далёкай ад Беларусі Сярэдняй Азіі (баранавіцкія тэстыльшчыкі бяруць бавоўну пераважна адтуль). У ранейшы час, калі існаваў Саюз, бавоўна бесперашкодна і беспраблематычна паступала на баранавіцкае прадпрыемства. Становішча рэзка змянілася пасля распаду Саюза — бавоўна стала цяжка даступнай; і асабліва ўскладнілася сітуацыя пасля адмовы сярэднеазіяцкіх рэспублік ад клірынгу, які меў месца яшчэ ў адносна нядаўні час, і патрабавання пастаўшчыкоў аплачваць пастаўкі бавоўны цалкам у цвёрдай валюце. Калі мець на ўвазе цяперашнія цяжкасці з валютай увогуле, у рэспубліцы ў цэлым — можна ўявіць, якія цяжкасці пры яе набыцці сустракае асобна ўзятае баранавіцкае аб'яднанне. Услед жа за гэтай праблемай (праблемай набыцця валюты і, адпаведна, — бавоўны) з'явілася і іншая — праблема немалога крэдытнага доўгу, які склаў больш 600 мільярдаў рублёў. Варта тут жа ўдакладніць: пры гэтым аб'яднанне не мае ніякіх даўгоў па плацяжах у бюджэт, па разліках за энерганосьбіты і крэдыты, а таксама па зарплаце, якая за ліпень склала ў сярэднім 4,5 мільёна рублёў. Вось у такіх умовах даводзіцца працаваць цяпер знакамітаму некалі прадпрыемству.

І тым не менш, апошнім часам у аб'яднанні яўна абазначыліся станоўчыя зрухі. У прыватнасці, сёлета яно рэзка, у 2,5 раза, нарасціла аб'ёмы вытворчасці, а галоўнае — выйшла на прыбытковасць (у мінулым годзе прадпрыемства было стратным, а сёлета за 7 месяцаў зарабіла каля 31,3 мільярда рублёў балансавага прыбытку); на 64 мільярды рублёў зменшыўся яго крэдытны доўг. Што садзейнічала гэтым зрухам?

Генеральны дырэктар аб'яднання Сяргей Руцкі найперш падкрэслівае значнасць фінансавай падтрымкі з боку дзяржавы, своечасовасць прынятых ёю адносна прадпрыемства мераў. Так, сёлета для яго адкрыта мэтавая шматмільярдная крэдытная лінія з правам канвертацыі беларускіх рублёў на валютнай біржы пад закупкі бавоўны. Адносна ўсіх прадпрыемстваў канцэрна «Беллегпрам», у які ўваходзіць аб'яднанне, дзейнічае таксама наступнае правіла: ім дазволена не прадаваць на біржы абавязковыя працэнты заробленай валюты, а накіроўваць яе зноў-такі для баранавіцкага аб'яднання на бавоўну. Гэтыя і іншыя меры, зазначае генеральны дырэктар, у пэўнай меры стабілізавалі работу калектыву, паклалі пачатак аднаўленню абаротных сродкаў. Пры гэтым у аб'яднанні і далейшыя крокі па выхаду з крызісу ў многім звязваюць з падтрымкай з боку дзяржавы.

Разам з тым тут і самі не бяздзейнічаюць.

Увогуле, у аб'яднанні працуюць амаль на адным імпарце: імпартуюцца тая ж бавоўна, каустычная сода, розныя фарбавальнікі...

Зрэшты, так было да адносна нядаўняга часу. Праблемы з пастаўкамі бавоўны прымусілі шукаць нетрадыцыйныя для баваўнянай вытворчасці тэхналогіі. І іх знайшлі — разам з бавоўнай сталі выкарыстоўваць лён. Пры гэтым лён папярэдне як мага больш расшчапляецца — з тым, каб ён, як сыравіна, быў па ўласцівасцях як мага бліжэйшы да бавоўны. Потым ён змешваецца з бавоўнай і, адпаведна, ідзе ў прадзенне. Як зазначаюць у аб'яднанні, з выпрацаванай у выніку тканіны такіх тонкіх і далікатных сарочак, як з чыстай бавоўны, не пашыеш, затое яны могуць быць больш трывалымі. Ды і не абавязкова ў сарочачную тканіну закладваць лён.

Выкарыстанне ільну, як зразумела ўжо, змяншае патрэбнасці ў той жа бавоўне. Спецыялісты аб'яднання разам са спецыялістамі Пружанскага ільнозавода змантніравалі на апошнім спецыяльную лінію, з якой і атрымліваюць цяпер патрэбнае валакно. А яшчэ ў сябе ў аб'яднанні ўвялі дадатковы ільноперапрацоўчы ланцужок. Гэтыя выдаткі, зазначаюць тут, — апраўданыя. Сёлета на прадпрыемстве мяркуюць перапрацаваць не меней 500 тон ільну (пры гэтым плануецца выкарыстаць за год каля 13 тысяч тон бавоўны).

А таксама тут плануюць перапрацаваць 1000 тон беларускага лаўсанавага валакна. Лён замест ранейшай бавоўны пачаў выкарыстоўвацца і ў сумесях з гэтым валакном выраб пражы для Брэсцкага дывановага камбіната — брастаўчане ткуць з гэтай пражы споды дываноў, выкарыстоўваюць для выраб іншых тэхнічных тканін.

З гутаркі з генеральным дырэктарам: — Тыя тканіны, у якіх разам з бавоўнай выкарыстана ільнянoе валакно, на экспарт не адправіш, іх не вельмі бяруць — патрабуюць чыстую бавоўну. Ды і ў нас у тонкія тканіны такую сумесь не закладзеш. Тым не менш, мы з поспехам прымяняем яе для вырабу фланелі, а наша фланель сёння цэніцца даволі высока.

Генеральны дырэктар Сяргей Руцкі.

* * *

У Баранавіцкім аб'яднанні адразу папярэдзілі: «На нашых складах глядзець і здымаць няма чаго». Гэта азначала, што склады былі пустыя. Гэта ж азначае, што прадукцыя на іх не залежваецца...

У Баранавічах сталі выпускаць пераважна дробныя партыі прадукцыі, працаваць пад заказ, прычым заказчык можа заказаць нават свой асабісты малюнак. Вядома, такая работа патрабуе большай сабранасці і дакладнасці, апаратыўнасці; яна нясе з сабой і пэўныя выдаткі — гэта датычыць значна часцейшых перазаправак абсталявання а, адпаведна, і большых адходаў, большага расходу фарбавальнікаў...

З гутаркі з генеральным дырэктарам: — Што б у нас сёння нашы кліенты, пакупнікі ні прасілі — імкнёмся выканаць. Вядома, у разумных межах, каб не працаваць сабе на страты. І, вядома ж, да гэтага нас таксама вымушае само жыццё.

Стала больш гібкай наша асартыментная палітыка. У нас пастаянна знаходзяцца ў вытворчасці тканіны каля 150 відамалюнкаў, пераважная частка гэтых відамалюнкаў штоквартальна абнаўляецца. Пры гэтым штоквартальна ж збіраецца мастацкі савет, які і зацвярджае новыя малюнкі. Спачатку — на паперы, а потым, паўторна — ужо пры дэманстрацыі доследных узораў. І — у вытворчасць. У нас працуюць шэсць мастакоў, 3 дысінатары (гэта людзі, якія займаюцца распрацоўкай новых структур у тканінах), 2 каларысты...

Неабходны каментарый. Прадукцыя аб'яднання добра разыходзіцца ў рэспубліцы, няблага ўспрымалася імпарцёрамі. Так, у мінулым годзе ўдзельная вага экспарту склала 20,6 працэнта, а тканін экспартавана амаль палова. Разам з тым, апошнім часам яўна абазначылася адноснае зніжэнне экспарту. Нават у Расію, на традыцыйныя для нашых вытворцаў рынкі, прадукцыя баранавіцкіх тэкстыльшчыкаў ідзе толькі ў кошт энергазаліку. У чым справа, сталі менш дабротнымі баранавіцкія тканіны? Ды не. Справа, галоўным чынам, у курсе нацыянальнай валюты, які робіць дарагой унутраную апрацоўку ў валютным выражэнні, высокім валютны сабекошт прадукцыі ў цэлым і ў параўнанні з бліжэйшымі суседзямі, у першую чаргу тэкстыльшчыкамі з Расіі, таксама дарагімі і неканкурэнтаздольнымі баранавіцкія тканіны (баранавіцкі «метр» даражэйшы прыкладна на 15 цэнтаў). У аб'яднанні выхад з гэтага становішча бачаць у першую чаргу ў нарошчванні аб'ёмаў, што вядзе да зніжэння ўдзельнай вагі пастаянных выдаткаў на адзін метр гатовай прадукцыі. Разам з тым нельга яшчэ раз не падкрэсліць некаторую штучнасць гэтай праблемы. «Наша дарагая цана атрымліваецца вельмі проста, — давёдзіў намеснік генеральнага дырэктара Міхаіл Козіч. — Дзелім атрыманы сабекошт метра ў рублях на афіцыйны курс і атрымліваем валютную цану гэтага метра. І чым меней каштуе долар — тым даражэйшы па сабекошту (у валюце) наш метр (гэта значыць, што, напрыклад, ужо пры курсе 80 тысяч рублёў за долар валютны сабекошт нашага метра быў бы амаль у 2 раза меншы, чым пры цяперашнім афіцыйным курсе). А прадаваць ніжэй цаны сабекошту — нельга, у гэтым могуць угледзець асабістую карысць... Хоць у цэлым, калі ўлічваць усе выдаткі, звязаныя з набыццём пастаянна неабходнай нам валюты (працэнты за крэдыт, інфляцыю, якая з'ядае крэдытныя грошы, пакуль мы іх цалкам пераканверціруем — на біржы ж даюць не ўсё адразу, а патрохі на працягу некалькіх месяцаў), — нам было б лепш і не гэтак турботна прадаваць свае тканіны некалькі ніжэй іх сабекошту і атрымліваць валюту напрамую ад пакупніка...»

Не скардзяцца на адсутнасць заказаў на швейным участку. На здымку начальнік участка Ірына Мядзведзева.

Такім чынам, размова ў канчатковым выніку ідзе аб праве прадпрыемства самастойна прызначаць цану, прычым цану на экспартную прадукцыю, цану, якая адпавядала б сусветным цэнам; размова, па сутнасці, аб праве прадпрыемства паступаць у той ці іншы момант так, наколькі яму гэта найбольш выгадна. Ці так ужо шмат жадаюць на прадпрыемстве, тым больш, можна сказаць, на сёмым годзе нашых рэформаў? І тым больш, што той жа валюты на біржы, на якую пастаянна звяртаюцца баранавіцкія тэкстыльшчыкі, як вядома, не вельмі багата... Дарэчы, калі рыхтаваўся гэты матэрыял, пытанне фарміравання валютнай цаны на баранавіцкія экспартныя тканіны разглядалася ва ўрадзе і Міністэрстве эканомікі.

* * *

Сёлета на месцы раней адзінага (як структурнай адзінкі) баранавіцкага аб'яднання з'явілася некалькі самастойных вытворчых падраздзяленняў. Усе яны па-ранейшаму знаходзяцца пад адным дахам (у прамым сэнсе гэтага слова), разам з тым у кожнага падраздзялення — свой банкаўскі рахунак, свая дырэкцыя. Праўда, новыя падраздзяленні пакуль што не атрымалі ад аб'яднання поўнай волі, г. зн. не маюць статусу юрыдычнай асобы, але гэта, зазначае генеральны дырэктар, менавіта пакуль што: трэба разам пакрываць свае страты, свае ранейшыя су-

У аб'яднанні і ц... тых, хто некалі ўд... абслугоўванне п... ліку была і ткач...

месны... лі лас... Ця... юць... якая, ... ведзен... аб'ядн... многі... крыху... вішча... емств... на бан... нае п... прыва... стала... датыч... тэхна... жыне... вядом... але п... свае: ... паўфа... адзін... аплат... ма гр... раней... сумы... віта гр... ўклад... касць... можн... З ц... ецца... грува... сацы... ўтрым... апош... му ка... На ба... шлі З... тыўна... чыя с... дзяле... ны (з...

У аддзелачнай вытворчасці: кантралёры Алена Зайко і Ірына Іўчанкава.

ытворчыя
яюць выраблаць у
наў квадратных
ля 27 тысяч тон
канамічнага крызісу
ці ў аб'яднанні
Яму аказвалася
зяржавы, пасля
падзенне аб'ёмаў і
ворчасці. За 7
а года тэмпы росту
ы і тканін адносна
мінулага года
, 2,5 і 2 разы (на
утнасці загружаны
ову). Аб'яднанне
названа ў канцэрне «Беллегпрам» адным з лепшых экспарцёраў у мінулым годзе; удзельная вага экспартнай прадукцыі склала летась 20,6 працэнта.

У аб'яднанні распрацавана праграма фінансава-эканамічнага аздараўлення, якая прадугледжвае рэструктурызацыю прадпрыемства, павелічэнне аб'ёмаў вытворчасці за кошт больш поўнай загрузкі магутнасцяў, шэраг мерапрыемстваў па ўдасканаленню тэхналогіі вытворчасці, а таксама зніжэнню сабекошту прадукцыі і павышэнню рэнтабельнасці.

● Работніцы матальна-снавальнага ўчастка Галіна Макоўская і Кацярына Дзянішчык.

баваўнянае аб'яднанне:

юцца тут, дабратворна работу ўсёй галіны

нанні і цяпер нямала працуе
некалі ўдзельнічаў у руху за
ванне павышаных зон. У іх
а і ткачыха Любоў Ісакава.

месныя даўгі. А потым — калі ласка, будзе і поўная воля.

Цяпер гэта інакш называюць рэструктурызацыяй, якая, дарэчы, паспяхова праведзена ў Мінскім абутковым аб'яднанні «Прамень», што ў многім дазволіла апошняму крыху паправіць сваё становішча, і на іншых прадпрыемствах. Рэструктурызацыя на баваўняным таксама пачынае прыносіць свой плён: у прыватнасці, прадпрыемства стала лепш кіруемым. Што датычыць адзіных для ўсіх тэхналагічных канвеераў, інжынерных сетак і г. д. — яны, вядома, і засталіся адзінымі, але грошы кожны лічыць свае: усе паслугі, выраблены паўфабрыкат пры дастаўцы адзін аднаму — строга праз аплату рахункаў. Меншая сума грошай у кожнага замест ранейшай агульнай вялікай сумы (па сутнасці, гэта менавіта грошы і раздзелены), яны ўкладзены ў меншую колькасць аб'ектаў — дакладней можна іх палічыць.

З цяжкасцю, але развітваецца аб'яднанне паціху і з грувасткай і цалкам стратнай сацыяльнай сферай (ад яе ўтрымання яно панесла за апошнія два гады страт на суму каля 16 мільярдаў рублёў). На баланс гарвыканкама адышлі 39 жылых дамоў, спартыўная зала, лазня, 4 дзіцячыя сады; Баранавіцкаму аддзяленню чыгункі перададзены (замест атрыманых ад яго кватэр) фабрычны прафілакторый.

У сёлетнім годзе на тэрыторыі бавaўнянага пачынае дзейнічаць СП, створанае разам з італьянцамі і расіянамі (51 працэнт акцый у ім мае аб'яднанне). Тут не хаваюць задаволенасці гэтым першым прарывам да замежных інвестыцый, якія аб'яднанню вельмі неабходны. Разам з СП на бавaўняны прыходзяць і новая тэхналогія, і новае, пад гэту ж тэхналогію, сучаснае абсталяванне (частка яго ўжо зманціравана) — 88 ткацкіх станкоў швейцарскай фірмы «Зульцар», якія значна пераўзыходзяць шырока распаўсюджаныя ў ткачоў рэспублікі новасібірскія станкі СТБ. З гэтых станкоў будуць сыходзіць тканіны шырынёй 310 міліметраў, г. зн. вельмі шырокія, і што, аказваецца, мае немалое значэнне. Для недасведчаных работнікі аб'яднання тлумачаць: на Захадзе, куды, вядома, найперш і скіравана СП са сваёй прадукцыяй, найбольш хадавыя тканіны — менавіта шырокія (Захад, так сказаць, любіць спаць на шырокіх ложках і, адпаведна, прасцінах, якія не маюць шва), а ў нас, а таксама ў Расіі і іншых постсавецкіх рэспубліках традыцыйна выпускаюць намнога вузейшыя тканіны. Адным словам, з'яўленне такога абсталявання на бавaўняным рэзка расшырае яго экспартныя магчымасці (вось толькі, як зразумела ўжо з вышэйсказанага, рэалізаваць бы іх спаўна). Дарэчы тут жа ўдакладніць: да падобнага «шырокафарматнага» абсталявання баранавіцкія тэкстыльшчыкі прыглядваліся яшчэ да СП, і яшчэ да яго стварэння самастойна, па лізінгу, набылі 20 такіх жа станкоў з маркай СТБ.

Для даведкі: На 1 студзеня сёлетняга года ў аб'яднанні мелася каля 3,5 тысячы адзінак усяго тэхналагічнага абсталявання — абсалютная большасць яго не адпавядала сучаснаму ўзроўню, на ім нельга выпускаць канкурэнтаздольную прадукцыю. Асабліва непакоіць кіраўніцтва аб'яднання абсталяванне аддзелачнай вытворчасці, якое працуе з дня яе пуску — 30 гадоў. Аддзелачная вытворчасць з'яўляецца ці не найбольш важным этапам, на якім фарміруюцца спажывецкія якасці і ў цэлым канкурэнтаздольнасць прадукцыі. На новую ж аддзелку патрэбна ні многа ні мала — 24 мільёны долараў інвестыцый, у тым ліку на першым этапе, для наладжвання вытворчасці па адбельванню тканін, — 3,2 мільёна долараў. Прычына, па якой не вядзецца замена абсталявання, — банальная: адсутнасць сродкаў.

З гутаркі з генеральным дырэктарам: — Усё абсталяванне ў нас, пры ўліку інтэнсіўнасці работы ў лёгкай прамысловасці, павінна служыць не болей 10 гадоў. Яно ж служыць па два і па тры тэрміны. Вядома, пры такой сітуацыі цяжка паспяваць за патрабаваннямі спажывецкага рынку, хоць у цэлым нашы тканіны ў параўнанні з аналагічнай прадукцыяй вытворцаў з іншых постсавецкіх краін, спажывец і цэніць даволі высока. Нягледзячы на даволі складанае фінансавае становішча, аб'яднанне, тым не менш, вяло і вядзе тэхнічнае пераўзбраенне. Так, акрамя новых ткацкіх станкоў для выпуску шырокіх тканін, мы набылі (таксама па лізінгу) на мільён дзвесце тысяч нямецкіх марак новыя стужкавыя машыны фірмы RITER, якія вельмі дапамагаюць нам у выраўноўванні нашага паўфабрыката пры вытворчасці пражы, словам — у якасці, на два мільёны долараў прадзільнае абсталяванне і некаторае іншае. Але гэтага вельмі і вельмі мала, і, па вялікаму рахунку, самастойна весці тэхнічнае пераўзбраенне мы не ў стане. Асабліва ж, калі справа датычыць укаранення новых тэхналогій, на якія патрэбны немалыя сродкі. Разлік — толькі на інвестыцыі.

Між тым, у нас нямала канкурэнтаў у іншых постсавецкіх краінах і найперш — у Расіі, якія, дарэчы, як і мы, таксама жадаюць зарабляць цвёрдую валюту. І тут, вядома ж, будзе так: хто першы — той і выйграў. Скажам, той, хто хутчэй зарыентаваўся на тыя ж шырокія тканіны.

Наша даволі слабае месца — гэта аддзелка. Яна, увогуле, традыцыйна слабая на ўсіх тэкстыльных прадпрыемствах СНД, хоць, напрыклад, заходнія прадпрыемствы якраз і развіваюць найперш аддзелку і мала развіваюць папярэднія вытворчасці. Карацей, яны аддаюць перавагу завозу суровых тканін (г. зн. тых тканін, якія не дайшлі да аддзелкі) з нашых прадпрыемстваў. Іх і апрацоўваюць у сябе (у іх, дарэчы, добрыя хімікаты, добрыя фарбавальнікі) — так і выгадней, эфектыўней, і менш бруду на вытворчасці... Мы ўжо цяпер выпускаем суровыя тканіны шырынёй 238 і 310 міліметраў, якія маюць добры попыт на Захадзе. Але, на жаль, далей выпуску сураўя пакуль што пайсці не можам — як зразумела ўжо, няма адпаведнага аддзелачнага абсталявання. Словам, у дадзеным выпадку патрэбны немалыя капітальныя ўкладанні, якія даволі хутка цалкам акупіліся б. Справа каштуе таго. І ад гэтага выйгралі б не толькі мы.

Дарэчы, пасля нядаўняга наведвання нашага прадпрыемства прэзідэнтам краіны гэта пытанне атрымала належны імпульс — яно ўжо разглядваецца ва ўрадзе і Нацыянальным банку.

Матэрыял падрыхтаваў Іван БАРАНОЎСКІ. Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ

● У мастацкай майстэрні: мастакі Тамара Кірэйчык і Галіна Апанасік.

● У фірменным магазіне аб'яднання — прадаўшчыца Таццяна Чараднічэнка.

● У прадзільным цэху.

КІРМАШ

ШТОТЫДНЁВЫ РЭКЛАМНЫ ВЫПУСК

№ 34 (152)

Прадаецца

- Тынкавальны агрэгат, новыя колы да машыны ГАЗ-52, пярэднія крылы да машыны ВАЗ-21-01. *Тэл. у Валожыне 55-2-25*
- Дом з г/п на беразе р. Нёман у добрым стане. *Тэл. (261) 3-33-25.*
- М 2140 1982 г. вып. Капрамонт рухавіка і тармазной сістэмы ў 1997 г. Запчасткі да яе. *Тэл. у Стоўбцах 3-83-69*
- Матацыкл ІЖ-Планета з-к, з каляскай або памяняю па бартэру. *Брэсцкая вобл. Ляхавіцкі р-н. а/с Жарабковічы. в. Кожахі. Якавенка В.Е.*
- ВАЗ 2103 1979 г. вып. у добрым стане. 1300 у.а. торг магчымы. *Тэл. у Паставах 2-43-47 у любы час.*
- Жарэбчык 1,5 года. в. Заеліца, Глускі р-н Магілёўскай вобл. *Тэл. (230) 31-7-13 Лугіна В.С.*
- Кацёл ацяпляльны з воданагравацелем і батарэямі. *Тэл. 295-11-05. Сёмкаў гарадок. Аземша Н.Г.*
- Аўтамабіль ГАЗ-52 у добрым стане, нядорага. в. Руднае, Капыльскі р-н. Бурак Сяргей Леанідавіч. *Тэл. 36-7-67.*
- Конь. 4 гады. Кузаў ІЖ Комбі і другія запчасткі. *Тэл. 93-735. Воранава Ганна.*
- Дом з г/пабудовамі ў в. Ляхавічы. Іванаўскі р-н. Нядорага. *Тэл. у Іванаўскім раёне 31-5-95. Саханчук П.А.*
- Трохгадовая кабыла. *Вёска Навасёлкі 39 Мінскага раёна.*
- Блокі фундаментныя нядорага. Бярэзінскі р-н. *Тэл. (215) 5-34-39*
- л/а ВАЗ-21063, 1988 г.в. Колер зялёны, фаркоп, добры стан. Званіце, дамовімся! *г. Беразіно (215) 5-46-18.*

Куплю

- Дом у вёсцы ў напрамку Маладзечна (па ходу электрычкі) 40-60 км. *Тэл. (017) 250-93-38.*

Рознае

- Мяняю а/м ВАЗ-2103, прабег 75000 на трактар Т-25 у любым стане, або прадам. *Тэл. (02156) 2-48-84.*

АСАБІСТАЕ ЖЫЦЦЁ

Аб 810. Для стварэння сям'і пазнаёмлюся з мінчанінам 25-42, 170-190. Аб сабе: 28/170, сімпатычная, стройная, адукацыя вышэйшая, замужам не была.

Аб 811. Добрая дзяўчына, без шкодных звычак, па гараскопу Рак, рост 165, 19 гадоў пазнаёміцца з сімпатычным вясёлым хлопцам да 24 гадоў. Пішыце. Адкажу ўсім.

Беларускі стыль «бярэ» Еўропу

Нядаўна ў горадзе Брно (Чэхія) на буйнейшым у Цэнтральнай Еўропе выставачным комплексе адбыўся Міжнародны кірмаш Моды «Стыль» і сярэднееўрапейскі кірмаш абутку і скураных вырабаў «Кабо», дзе былі прадстаўлены калекцыі сезона «вясна—лета 1999 года».

16 краін свету прынялі ўдзел у Брнянскай выстаўцы. Дзякуючы садзейнічанню пасольства Рэспублікі Беларусь у Чэхіі ўпершыню тут была прадстаўлена калектыўная экспазіцыя беларускіх прадпрыемстваў — «Мілавіца», «Канстанта», «Калінка», — у рабоце выстаўкі прынялі ўдзел кіраўнікі шэрагу іншых прадпрыемстваў галіны.

Выстаўку наведалі Пасол Рэспублікі Беларусь у Чэхіі Уладзімір Бельскі, а таксама другі сакратар Пасольства Леанід Астаповіч.

Таццяна БЯЛОВА.

Ликвидируется ООО «РИНА Ю и К».

Претензии принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

Гімн электроннай таблетцы,

або Вашы хваробы лечыць сам арганізм

Ніколі не чула, каб людзі складалі вершы ў гонар таблетак ці якіх іншых медыкаментаў. Ну, скажам, чаму не напісана ода нітрагліцэрыну ці аспірыну, паэтычнае прысвячэнне фесталу альбо пеніцыліну? Гэтыя шырокавядомыя лекі часта дапамагаюць выжыць, падтрымаць нармальнае самаадчуванне мільёнам жыхароў планеты. Але ж не, чамусьці не натхнілі на паэтычныя радкі такія карысныя медыцынскія прэпараты... Можа таму так уражваюць вершы, напісаныя пацыенткай Верай Некрашэвіч у кнізе водгукаў медыцынскага цэнтра «Надзея» (Мінск, Жудро, 40) аб так званай «Крамлёўскай таблетцы»

— Што ж гэта за таблетка такая ўсемагутная, выратавальная, — пацікавілася я ў доктара рэфлексатэрапеўта, кіраўніка цэтра мікрахвалевай рэзананснай тэрапіі «Надзея» Алены Нікіцінай. — І чаму яе называюць «крамлёўскай, ці не таму, што першымі таблеткамі сталі з поспехам для здароўя карыстацца высокія чыноўнікі з Крамля?

— Таблетка, пра якую вы кажаце, гэта аўтаномны электрастымулятар страўнікава-кішэчнага тракту — скарочана АЭС ЖКТ. Калі на больш простай мове, то гаворка ідзе пра мікраэлектронную капсулу. Яна дазволена Міністэрствам аховы здароўя Беларусі для выкарыстання ў клінічных, амбулаторных і дамашніх умовах. Гэта ўнікальная «таблетка» адзначана залатым медалём на выстаўцы «Транссібэкспа-95». Мікраэлектронны блок з'яўляецца першым у медыцынскай практыцы аўтаномным прыстасаваннем, якое, трапіўшы ў арганізм чалавека, ажыццяўляе стымуляцыю і эфектыўную карэкцыю дэградуючых сістэм і органаў. Прымяненне электроннай таблеткі — найбольш просты і эфектыўны метад аднаўлення здароўя, прафілактыкі самых розных захворванняў. Найбольшы эфект капсулы заключаецца ў самадэтаксікацыі і самаачыстцы арганізма ад шлакаў за кошт нармальнага функцыянавання ўсяго страўнікава-кішэчнага тракту.

Як і аказалася, пра сувязь электроннай капсулы з Крамлём Алена Мікалаеўна нічога дакладна не ведае. Пэўна, лічыць яна, так яе ахрысцілі ў народзе, таму што па савецкай традыцыі новае і эфектыўнае лячэнне заўсёды можна было атрымаць у цэнтры. Вось і склаўся «крамлёўскі» імідж «таблеткі».

А між тым, электроннай таблеткай пралячыліся ў медыцынскім цэнтры «Надзея», які існуе ўжо не адзін год, тысячы жыхароў Беларусі. І многія, упершыню сутыкнуўшыся з нетрадыцыйным метадам лячэння, якое прынесла ім адчувальную палёгку, а то і пазбаўленне ад фізічных пакут, сталі актыўнымі яго прыхільнікамі. Дарэчы, пацыентамі цэнтра «Надзея» ў большасці сваёй з'яўляюцца людзі, якія доўгі час лячыліся па клініках, перанеслі цяжкія аперацыі і ўжо амаль страцілі надзею на выздараўленне.

— Я гэта добра разумею, — кажа Алена Нікіціна, — бо па адукацыі сама медык, працавала ў гарадской паліклініцы ўчастковым доктарам. І часта зведвала расчараванне з-за таго, што не магу дапамагчы сваім пацыентам. Традыцыйная медыцына звычайна лечыць вынік, а не прычыну. Лячыць жа трэба ўвесь арганізм, і разглядаць яго як адзіную біялагічную сістэму, у якой усё непарыўна звязана. Людзі, якія часта хварэюць, павінны самі задумацца аб тым, чаму з імі гэта адбываецца, што яны робяць супраць сваёй прыроды. Мне здаецца, што большасць людзей знаёмыя з паняццем «біяполе». Гэта так званы электрамагнітны каркас, які ахоўвае арганізм чалавека ад негатыўнага ўздзеяння асяроддзя. У хворых такі каркас аказваецца пашкоджаным, прабітым, нібы нейкай злавеснай зброяй, у многіх месцах. Навука ж дае адказы на тое, што разбурае біяполе чалавека, робіць яго безабаронным перад рознымі хваробамі. Гэта ўласная і чужая агрэсіўнасць, нецярпімасць, злоснасць, прыдзірлівасць, крыўдлівасць... Негатыўныя працяглыя ўздзеянні на энергетыку могуць разбурыць увесь арганізм. Кожны чалавек, у якога з'явіліся праблемы са здароўем, можа, канешне, звярнуцца да тэрапеўта, неўрапатолага, рэўматолага, і той, у залежнасці ад ступені сваёй кваліфікацыі паставіць яму дыягназ і пачне лячэнне. Але здароўе кожнага чалавека ў яго уласных руках. Любую хваробу можа вылечыць сам арганізм, калі яму дапамагчы, — у яго невычарпальныя ўнутраныя рэсурсы, усведамляючы пры гэтым, падкрэслю, што без вашага душэўнага камфорту, спакою і раўнавагі справа не зрушыць з месца.

Да безмедыкаментознай медыцыны ў нашым грамадстве ставяцца пакуль што з пэўным недаверам. Хаця пакутуюць ад перанасычэння хімічнымі прэпаратамі як дарослыя, так і дзеці. Усё больш з'яўляецца хворых з дыягназам «алергія», «зніжаны імунітэт», «хранічная стомленасць», «неўроз», «дэпрэсія»...

А многія проста па інерцыі лечацца традыцыйна, вытлумачваючы гэты факт тым, што нетрадыцыйнае лячэнне, маўляў, каштуе немалых грошай. Як быццам лякарствы, якія хворыя выпісваюць і купляюць у аптэцы, у нас бясплатныя. Алена Нікіціна, прынамсі, лічыць, што традыцыйнае і нетрадыцыйнае лячэнне павінны ўзаемадапаўняць адно аднаго. Бо тое, што не ў стане зрабіць традыцыйная медыцына, з поспехам ажыццяўляе нетрадыцыйная. Напрыклад, метад мікрахвалевай рэзананснай тэрапіі, адкрыты кіеўскім прафесарам Сяргеем Сіцько ў канцы 80-х гадоў, дазваляе ліквідаваць дэфекты ў электрамагнітным каркасе арганізма. Ад іх можна пазбавіцца, калі ўздзейнічаць на біялагічна актыўныя кропкі міліметровымі хвалямі рэзананснай для таго ці іншага чалавека частаты.

— Мікрахвалевая рэзанансная тэрапія — МРТ — гэта мост паміж багатым лячэбным вопытам усходняй медыцыны і сучаснымі ўяўленнямі сусветнай, у прыватнасці, еўрапейскай навукі пра фізіку жывога, — кажа Алена Нікіціна.

Таццяна БАБРОВІЧ.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ДЗЯРЖАЎНАГА ПАДАТКОВАГА КАМІТЭТА

Дзяржаўны падатковы камітэт Рэспублікі Беларусь выдаў зборнік «Нарматыўныя дакументы па пытаннях падаткаабкладання». Зборнік з'яўляецца вынікам работы спецыялістаў Дзяржаўнага падатковага камітэта па абагульненню і сістэматызацыі ўсіх дзеючых нарматыўных актаў прымяняльна да сферы падаткаабкладання. У зборніку сабраны асноўныя нарматыўныя акты, якія рэгулююць парадак налічэння і платы падаткаў і збораў, устаноўленых заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, якімі трэба кіравацца для забеспячэння правільнага налічэння, поўнага і своечасовага ўнясення падаткаў у бюджэт. Даны зборнік афіцыйнае выданне Дзяржаўнага падатковага камітэта, складаецца з трох тамоў, аб'ём якіх складае 2000 старонак верагоднай і поўнай інфармацыі па пытаннях падаткаабкладання. Аўтарамі-складальнікамі зборніка з'яўляюцца начальнікі шасці ўпраўленняў Дзяржаўнага падатковага камітэта пад кіраўніцтвам Старшыні — Н. Н. Дземчука. Эксклюзіўнае права на ўзнаўленне і распаўсюджанне зборніка атрымала ЭКП «Светач».

Дзяржаўны падатковы камітэт рэкамендуе падаткаплацельшчыкам выкарыстаць даны зборнік у практычнай рабоце, як найбольш поўны і верагодны збор нарматыўных дакументаў.

У сувязі з частымі выпадкамі выпуску ў свет падобных выданняў, якія ўтрымліваюць перадрукаваныя дакументы па пытаннях падаткаабкладання і нярэдка ўтрымліваюць памылкі, Дзяржаўны падатковы камітэт папярэджвае, што за верагоднасць і дакладнасць такіх выданняў адказнасці не нясе.

Інфармацыю аб набыцці зборніка можна атрымаць па тэл. (017) 222-38-28; 222-38-37.

Прэс-цэнтр Дзяржаўнага падатковага камітэта.

ВІНШАВАННІ

Самыя шчырыя віншаванні з днём нараджэння, пажаданні здароўя, шчасця, дабрабыту дасылаюць:

Любові Цімафееўне НЕСЦЕРАВАЙ з в. Макарава Маладзечанскага раёна Вера і Канстанцін.

Нявестцы **СЫРАВАТКА Таццяне** з юбілеем свякроў Ніна з в. Цяглевічы Зельвенскага раёна

ДУДЗІЧ Алёну Сцяпанаўну з Воранава муж і дзеці

Эдзіку ЛУНІНЦУ са Смаргоні бабуля Ніна з Камелішкаў Астравецкага раёна.

Андрэю МАРЦІНОВІЧУ Аляхновічы Галіна, Антон, Меланння з вёскі Камелішкі Астравецкага раёна

ДУДЗІЧ Веры Васільеўне з в. Мацевічы дзеці і ўнукі з Воранава.

Віктару Міхайлавічу КАНІЎЧАНКУ з 75-годдзем. Матусевіч, Пятушына з Крупак.

Любаму куму **СУШУ Мікалаю** Жлобіч Т. А. з в. Чырвоны Дар.

БУРТЫС Алене Леанідаўне і **ХАРЛОЎСКАМУ Юрыю Леанідавічу** бацька, маці, сястра Марына, яе муж Алег і пляменнік Раман са Смалявіч.

Канстанціну ДОРАХУ яго жонка Вера Дорах, сястра Каця, унук Дзіма з в. Маркава Маладзечанскага раёна.

З нагоды 70-годдзя **Надзеі Дзмітрыеўне РАМАНЧЫК** з в. Падбор'е Навагрудскага раёна. Дзеці і ўнукі.

ЖЫДОВІЧУ Віктару Флоравічу з в. Суцін Пухавіцкага р-на. Жонка і сыны.

Васілю Сцяпанавічу ШАМШОРЫКУ з в. Адрыжын Іванаўскага раёна з нагоды 70-годдзя. Дзеці і іх сем'і.

Дарагому сыну, дзядзечку і брату **ГАВЯДКОВУ Пятру Іванавічу** не толькі з нагоды нараджэння, але і сярэбранага вяселля. Семянцовы з Рагачова.

Сыну **Дзмітрыю Яўгенавічу СЦЯШКО**. Бацькі з Вілейкі.

Дарагой жонцы, бабулі, матулі **АРАШКЕВІЧ Ганне Сцяпанаўне**. Муж, два сыны, дачка, зяць і ўнучка Надзейка.

НАГУЛЕВІЧУ Анатолю з в. Вераб'евічы Навагрудскага раёна. Бабуля Алёна, маці, сёстры.

АФАНАСЕНКУ Аляксандру Сцяпанавічу з г. Ветка. Сяброўка Жана.

Любімай жонцы, мамачцы, бабулі **ШКУРКО Ніле Міхайлаўне**. Муж, дзеці, унукі з в. Парэчча Акцябрскага раёна.

ПЯШЭВІЧ Ірыне Мікалаеўне. Родныя з Жыткавіч.

Сяргею Іванавічу ДРЫГВАЛЮ з в. Вензавец. Жонка і дзеці.

ПАКЛАДОК Алене Мікалаеўне. Сяброўка з Маладзечна.

МАРОЗУ Сяргею Сяргеевічу з Вілейскага раёна. Маці, жонка, дзеці.

Генадзю Міхайлавічу КУЛЬШУ з в. Жасцінае. Жонка і дзеці.

ЛІПНІЦКАМУ Станіславу Антонавічу з вёскі Вішнёўка Мінскага раёна. Сябры.

Любай матулі **РАШЧЭНЯ Веры Фёдараўне**. З Любані дочкі Вераніка і Святлана, сын Мікалай.

З нагоды 60-годдзя **Пятру Канстанцінавічу ГІЛЮ** з в. Суднікі Валожынскага раёна. Сям'я Пятровічаў з Валожына.

Міраславу Аляксандравічу СЯМАШКУ. Бацькі з вёскі Ліпкунцы Воранаўскага раёна.

Сцяпану Лявонавічу ХВЕДЧУКУ з Брэста. Швагер Міхаіл з Камянецкага раёна.

Ад усяго сэрца віншуем дарагую жонку, мамулю, бабулю **ЮЦКЕВІЧ Святлану Васільеўну** з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, светлых і радасных дзён. Муж, дзеці, унук, сябры па працы.

Віншаванні са шлюбам і пажаданні веры, любові і надзеі

Ірыне АДЗЯРЭЙКА і Івану КУЧКО даслалі Мухіны з в. Райца Карэліцкага раёна.

СТАЯНОЎСКІМ Міхаілу і Марыі з нагоды сярэбранага вяселля дасылае самыя шчырыя віншаванні дачка.

Браты Леанід, Іван, Алег і іх сем'і віншуюць з нагоды 20-годдзя сумеснага жыцця **Віктара і Алену ДУДЗІЧАЎ** з Воранава і зычаць ім удачы і здароўя на доўгія гады.

ЗВЯЗДА

Купон для бясплатнай прыватнай аб'явы

Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А.

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ваша прозвішча, адрас, хатні тэлефон.

Тэлефон для даведак 232-31-98.

Увага! Неразборліва запоўненыя купоны не разглядаюцца і не вяртаюцца. Пры віншаванні ўказвайце прозвішча, імя, імя па бацьку таго, каго трэба павіншаваць.

«УРАДЖАЮ-98» — ПРАВАПАРАДАК...

На жаль, пагроза невытворчых страт навісла і над новым ураджаем соцень прадпрыемстваў сельскай гаспадаркі Міншчыны, таму што праблема крадзяжоў у вобласці па-ранейшаму застаецца сур'ёзнай.

Толькі з першага жніўня ўзбуджана 92 крымінальныя справы па фактах крадзяжоў, з якіх 77 — сельгаспрадукцыі, 9 — грашовых сродкаў, 6 — гаруча-змазачных матэрыялаў. Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 1240 «дробных несуноў». Сума папярэджанага ўрону склала больш за 830.000.000 рублёў.

З мэтай узмацнення ўплыву на трывожную аператыўную абстаноўку з 21 па 23 жніўня супрацоўнікі УУС Мінаблвыканкама працавалі ва ўзмоцненым рэжыме па ўведзенаму плану аперацыі «Правапарадак». На месцах былі створаны мабільныя групы для аб'езду і праверкі аб'ектаў захоўвання, перапрацоўкі і збору ўраджаю. Аднaчасова транспартныя артэрыі ўзялі пад свой узмоцнены кантроль перасоўныя пасты і засловы.

Уначы, 22 жніўня ў пас. Энергетык Дзяржынскага раёна ў перыяд правядзення рэйдавых мерапрыемстваў нарадам ДАІ спынены «ЗАЗ-968». У багажніку «Запарожца» былі знойдзены дзве металічныя скрыні і «джэнтльменскі набор» — манціроўка, дрэль, сякера і нажоўка па металу. Як аказалася, трыма гадзінамі раней 24-гадовы вадзіцель абясточыў аўтаномную сігналізацыю і шляхам узлому пранік у паштовае аддзяленне бліжэйшай вёскі Станькава. Начны візіцёр выкраў грошы і дзве металічныя скрыні з канвертамі.

Праз некалькі гадзін вызначыліся супрацоўнікі следча-аператыўнай групы Мінскага РАУС. Паблізу пасёлка Ждановічы яны затрымалі 33-гадовага мінчаніна. Апошні на беразе вадасховішча «Крыніца» ў 4 гадзіны раніцы ўчыніў забойства 2 чалавек.

У ходзе правядзення аперацыі «Правапарадак» у мінулыя перадвыхадныя і выхадныя дні ў Мінскай вобласці было раскрыта 65 крымінальна-каральных дзеянняў па «гарачых слядах», канфіскавана 14 адзінак агнястрэльнай зброі. Супрацоўнікамі міліцыі выяўлена 8762 адміністрацыйныя правапарушэнні.

Сяргей ШОСТАК.

ПАСЛЯ СУДА

КАЛІ ЯЕ АРЫШТАВАЛІ, ВЁСКА ЎЗДЫХНУЛА З ПАЛЁГКАЙ

Барацьба «зэчкі» за палюбоўніка скончылася смерцю самога палюбоўніка

У сельскім магазіне яе заўсёды абслугоўвалі па-за чаргой. Не, яна не мела ніякага дачынення ні да ветэранаў вайны, ні да інвалідаў. Але ўсе ведалі, што гэтая 46-гадовая жанчына даволі сярэдняга целаскладу з грубым ад алкаголю тварам і багатым крымінальным мінулым неверагодна жорсткая і агрэсіўная. Выключэннеў у сваім стаўленні да людзей яна не рабіла: аднавяскоўцы намагаліся, але так і не здолелі ўзгадаць хоць адзін ейны добры ўчынак. Затое скандалы, якія яна ўчыняла па-майстэрску і з бачным задавальненнем, нярэдка заканчваліся бойкамі — і заўсёды не на карысць саперніка гэтай жанчыны.

АДНОЙЧЫ, ПАСВАРЫЎШЫСЯ з суседкай бабуляй, яна паваліла яе на зямлю і пачала збіваць, і калі б не ўнук ахвяры, наўрад ці спынілася б... Таму, калі здаралася нешта больш страшнае, вёска замерла, прыцхла і... абмежавалася ананімкай у міліцыю, выразшыўшы, што «зэчка» зноўку выкруціцца, а потым ад яе нікому ў акрузе жыцця дакладна не будзе.

Што ж, цярністы шлях Кацярыны сапраўды не хіліў да мяккасці і жаноцкасці. Бацькі памерлі, калі яна была зусім маленькай, а ў інтэрнаце дзеля выжывання трэба было зацвердзіць сябе такім чынам, каб у людзей побач не ўзнікала нават і цені намеру «пакласці табе палец у рот», бо адразу «адкусіш». Швачнае вучылішча і фабрыка — шлях звычайны для дзяўчыны-сіраты, але Кацярына ўмудрылася «ўпрыгожыць» яго аж чатырма судзімасцямі — за бадзяжніцтва, дармаедства (яшчэ ў савецкія часіны, калі за «паразітычны і антыграмадскі лад жыцця» пазбаўлялі волі) і за крадзяжы. Апошні тэрмін — чатыры гады — атрымала ў 1983 годзе: пазнаёмілася ў Мінску з мужчынам, той прывёў яе на кватэру сястры і, выпіўшы лішку, заснуў, а вось больш трывалая на моцныя напоі Кацярына знесла з кватэры ўсё, што трапіла пад руку.

Пасля апошняга зняволення яна пасялілася ў вёсцы, прыехаўшы туды з мясцовым мужыком, які таксама адсядзеў свой тэрмін, і нарадзіла там дзіця. Мужык той на гэтым свеце доўга не працягнуў, у чым ужо заналоханыя да таго часу крутым характарам Кацярыны мірныя аднавяскоўцы ўбачылі нешта нядобрае. «Піў усякае, таму і памёр», — тлумачыла ўдава ўсім цікаўным, тым больш што і медэкспертыза яе словы пацвярджала.

«Непрыгожа ў маім узросце заставацца без мужчынскай падтрымкі і ласкі», — відаць, меркавала ўдава ў самым росквіце гадоў. У вёсцы казалі, што стала Кацярына ў той час запрашаць да сябе на «агеньчык» з самагонам мужыцкія кампаніі, сярод іх і выбрала «прэтэндэнта» — са сваіх, які «зону» бачыў. Праўда, абранаму ў палюбоўнікі Васілю Андрэевічу тады ўжо за пяцьдзесят было, розніца ва ўзросце ў вочы кідалася, але Кацярына вырашыла па-свойму і не адступілася. Чалавека гэтага яна ведала як сябра мужа-нябожчыка, жыў ён непадалёк з іншай жанчынай ужо гадоў пятнаццаць, але свою верную Галю пакінуў без шкадавання — маўляў, што ўзяць з амаль што бабулі... І маладой сяброўцы прадставіўся — халастым і незалежным, памочнікам буду...

Новае жыццё Васіля Андрэевіча, да слова, камфортам не адрознівалася. Сястра ягоная знянацку ў госці прыехала і жахнулася: падлога земляная, з мэблі — металічны ложак, пара крэслаў і развалены тапчан, пасцельная бялізна адсутнічае, усё навокал бруднае, а сама гаспадыня валяецца п'яная. Кацярына нідзе не працавала, гандлявала самагонам і сама піла як «не ў сябе», а яе сыну і паесці часта не было чаго: па вёсцы хадзілі чуткі, што аднойчы Васілю Андрэевічу давялося сабаку забіць і асабіста варыць смярдзючае мяса, каб накарміць хлопца.

У хуткім часе палюбоўнік Кацярыны папаўся на крадзяжы і пайшоў на чарговую адседку. Сама яна, знаходзячыся большую частку часу ў п'яным чадзе, дасылаць яму пісьмы забывалася, і на сёмым месяцы свайго двухгадовага тэрміну Васіля Андрэевіча ахапіла туга па роднай вёсцы і напісаў ён у нядобры час пісьмо былой свайёй сужыцельцы — нічога асаблівага, дарэчы, не напісаў, спытаўся толькі пра навіны мясцовыя.

Што і казаць, Галіне Пятроўне нялёгка было на старасці гадоў мала што застацца ў адзіноце, дык яшчэ і назіраць, як зусім родны, можна сказаць, Васіль Андрэевіч з гэтай «падлай» сабраўся свой век дажываць. Жанчына яна была спакойная і працавітая, вось толькі лякарства ад усіх сваіх бед і адзіноцтва шукала на дне шклянкі з самагонам. І — не вытрымала, прагаварылася не без гонару пра запаветнае пісьмо з «зоны». Пахвальба гэта каштавала ёй жыцця...

Даведаўшыся пра пісьмо, Кацярына ў поўнай адпаведнасці са сваёй рэпутацыяй «бой-бабы» рушыла на разборку. Запатрабавала ліст і, прачытаўшы, раз'юшылася яшчэ больш і загадала, каб саперніца зараз жа забрала ад яе рэчы «кватаранта». Пасля гэтага «візіту» Галіна Пятроўна скардзілася суседзям, што не даруе ёй «зэчка» гэтага пісьма і яшчэ казала, што, відаць, хутка памрэ.

Дэталі далейшых падзей — сваркі Кацярыны з Галінай уперамешку з папойкамі і бойкамі — сёння ўжо наўрад ці можна аднавіць. Але вынік убачылі жыхары вёскі халодный раніцай снежня 1993 года: скатаваны труп Галіны Пятроўны ляжаў на снезе ля варот суседа Кацярыны — акурат насупраць ейнага дома. Вынікі работы судмедэкспертаў уразілі нават бывалых міліцыянераў: на целе жанчыны былі знойдзены сляды 82—114 (!) удараў рознай сілы, а памерла яна, хутчэй за ўсё, ад цяжкага траўматычнага шоку, выкліканага такімі нябачнымі па жорсткасці пабоямі.

У хаце Кацярыны тады былі выяўлены характэрныя бурыя плямы, ды яшчэ і на шваброы. Але добра знаёмая з сістэмай правасуддзя Кацярына прысутнасць духу не страчвала і нядобразычліўцам сваім у вёсцы, нядобра ўсміхаючыся, казала: «Следчым мяне не схапіць, я ўжо праз гэта прайшла». І праўда, выкруцілася: сказала, што Галька сапраўды да яе прыходзіла, прасіла выпіць, скандаліла, спрабавала біцца, падала, а потым з носу ў яе ішла кроў. Даказаць зваротнае немагчыма, таму што сведкаў не было, у Галькі цяпер не запытаеш, як там было на самой справе, і ўся вёска — як вады ў рот набрала. Справу закрылі — з-за недахопу доказаў.

Таму ў адзін прыгожы дзень зусім спакойная Кацярына памыла дыванок ад бурых плям, і ля барвовыя ледзяшы на тым дыванку, які павесіла гаспадыня ледзь не на ўсеагульнае аглядванне, забыцца аднавяскоўцы не здолелі. «Зэчка» зноўку паводзіць сябе ўпэўнена, ходзіць размаляваная, мае чарговага партнёра», — абвяшчала ананімнае вясковае пасланне. Людзі распавялі міліцыі сваю версію таго, што адбылося з Галінай Пятроўнай, як падпільноўвала яе «зэчка», як скарыстала слабасць ахвяры да алкаголю, як заманіла да сябе і прыбіла... Толькі вось даказаць гэта не здолелі.

А хутка вярнуўся з месцаў «не вельмі аддаленых» Васіль Андрэевіч, і хаця сам казаў, што да Кацярыны больш не пойдзе, а, відаць, не было ў яго іншага выйсця. Тым больш, што перад свайёй «зэчкай» ён не правінаваціўся: у турме даў сведчанне, што «цвярэзніца» Кацярына не любіла Гальку за п'янства, а пра сваркі і нейкія там раўнасць і помсту ніколі і не чуў...

Так яны разам і жылі, пілі і скандалілі. Кацярына сістэматычна заяўляла ў міліцыю, што сужыцель яе б'е і пагражае сыну. Васіля Андрэевіча забіралі, але праз некалькі дзён ён зноў з'яўляўся на парозе заяўніцы. Горш за ўсіх прыходзілася сыну Кацярыны Алёшку, бо калі разыгралася наступная трагедыя, яму было ўсяго сем гадоў. Хаця Васіль Андрэевіч і называў яго «сынам» у моманты прасвятлення, а ўсё ж Алёшка расказаў на судзе, што «тата» называў яго і «шчанюком», і хлопец вельмі баяўся, калі Васіль Андрэевіч быў п'яны і збіваў маці. Дарэчы, да таго часу Кацярына ўжо паспрабавала на п'яную галаву «дзеля жарту» наліць хлопчыку гаралкі, але той піць горкую адмовіўся...

Летась 21 сакавіка ў Кацярынінай хаце ў гонар прыходу знаёмага было вырашана трохі выпіць: атрымалася, што тры чалавекі выпілі тры ці чатыры бутэлькі самагону — дакладна ніхто не памятае. У вельмі нязручны момант п'яны Васіль Андрэевіч аб'явіў палюбоўніцы, што ён не толькі вырашыў пайсці ад яе назаўсёды, але і прадаў зруб, які калісьці пачаў рабіць у светлых надзеях на доўгае сумеснае жыццё. Злосць захліснула жанчыну. Суседзі назіралі ў дзвары дома Кацярыны страшэнную карціну: п'яная «зэчка» збівала здрадзіўшага палюбоўніка, які быў фізічна нашмат слабей яе, дзесяцілітровым вядром і чыгунком па галаве. Васіль Андрэевіч на 59-м годзе жыцця памёр у бальніцы ад атрыманых траўм.

На гэты раз Кацярыну арыштавалі, ды яшчэ і дасталі з архіваў справу аб смерці Галіны Пятроўны. І хаця па аналогіі з першым злачынствам спрабавала Кацярына распавесці следчым зноў пра тое, як сужыцель быў п'яны, сам біўся галавой аб любімы зруб і ад гэтага памёр, але не выйшла... Сведкаў на гэты раз было дастаткова.

Судовая калегія Магілёўскага абласнога суда палічыла, што віна Кацярыны ўстаноўлена і даказана — па абодвух злачынствах. Мерай пакарання вызначана пазбаўленне волі на 13 гадоў. Але прыгавор гэты не ўступіў у сілу: Вярхоўны суд будзе разглядаць касацыйную скаргу. Таму і ў гэтым расказе імёны ўсіх дзеючых асоб зменены.

Жанчына, якая была названа Кацярынай, зразумела, здавацца не збіраецца. Не такі ў яе характар. Яна не прызнала сваю віну на судзе, яна скардзіцца ва ўсе магчымыя інстанцыі і не страчвае надзею на значную палёгку. Выкарыстоўвае «зэчка» любыя метады: расповед пра следчага, які вымагаў у яе 40 мільёнаў рублёў; настойванне на неабходнай самаабароне ў бойцы; просьбы ўлічыць яе адзінокі жаночы лёс і, нарэшце, дэкляраванне гарачага жадання клапаціцца пра выхаванне малалетняга сына.

Дарэчы, пра сына. Цяпер Алёшка жыве ў інтэрнаце. Выхавацелі 8-гадовага хлопчыка сцвярджаюць, што на новым месцы яму жывецца непараўнальна лепей, чым пад мацярынскім «крылом»: ва ўсякім выпадку, Алёшка нармальна харчуецца і не бачыць п'яных боек. Застаецца толькі спадзявацца, што псіхіка хлопчыка, які перажыў дастаткова небяспечную нават для дарослага чалавека дозу бытавых жахаў, не пашкоджана і ён не паўторыць шляху сваёй маці, якія таксама калісьці пачыналася ў дзіцячым інтэрнаце...

Ілона ІВАНОВА.

Магілёўская вобласць.

БУДЗЬЦЕ ПІЛЬНЫМІ!

СЯЛЯНСКІЯ ТРЫЛЬЁНЫ

Пракуратура спрабуе дапамагчы сельгаспрадпрыемствам спагнаць у даўжнікоў больш за 2 трыльёны рублёў

Беларуская вёска аказалася безабароннай не толькі перад прыроднымі катаклізмамі, якія апошнім часам даволі часта навальваюцца на нашу зямлю, але і перад стыхіяй дзікага рынку, дзе пануюць невядомыя яшчэ сялянам жорсткія законы і нярэдка правяць баль прайдзісветы. Менавіта сельскагаспадарчыя прадпрыемствы часта станавіліся і яшчэ становяцца ахвярамі ўсюдысіных нашчадкаў А. Бэндэра. Адметна, што дураць сялян найчасцей таксама па класічнай «астапаўскай» схеме: раніцай крэслы — вечарам грошы. Зразумела, што грошай многія гаспадаркі не дачакаліся, і ў справу вырашыла ўмяшацца Пракуратура краіны.

Як паведаміў «Звяздзе» начальнік упраўлення агульнага нагляду рэспубліканскай Пракуратуры Іван ПАДАМАЦЬКА, нядаўна органамі пракуратуры была праведзена спецыяльная праверка прадпрыемстваў мясамалочнай прамысловасці, калгасаў і саўгасаў. Пракуроры спрабавалі высветліць, як у сельскіх гаспадарках выконваецца фінансавая і дагаворная дысцыпліна, а таксама што робіцца кіраўніцтвам калгасаў і саўгасаў для спагнання даўгоў. «Хвароба» невяртання даўгоў сялянам аказалася настолькі сур'ёзнай і запушчанай, што без «хірургічнага» ўмяшання пракурораў «вылечыць» яе ўжо немагчыма. Ды і сама гэтая праблема набыла такі агромністы размах, што выйшла за межы асобных гаспадарак.

Мяркуйце самі, на момант пракурорскіх праверак запазычанасць розных суб'ектаў гаспадарання і асобных прадпрымальнікаў сельгаспрадпрыемствам склала 2 трыльёны 106 мільярдаў рублёў. Прычым, многія гаспадаркі і мясамалочныя прадпрыемствы чакаюць ад недобрасумленных партнёраў грошай за сваю прадукцыю ўжо некалькі гадоў.

Напрыклад, дырэктар Камянецкага сырзавода яшчэ ў ліпені 1996 года заключыў дамову з маскоўскай фірмай «Южный двор» на пастаўку сыру на суму больш за 421 мільён рублёў. Кіраўніцтва сырзавода паверыла расійскаму прадстаўніку на слова і не запатрабавала папярэдняй аплаты за прадукцыю. У выніку беларускія сыравары засталіся, як кажуць у Расіі, з носам, паколькі дакументы маскоўскага прадстаўніка аказаліся фіктыўнымі і спагнаць грошы за сыр не ўдалося.

Наогул, як адзначыў Іван Падамацька, асноўнай прычынай таго, што калгасы, саўгасы і іншыя сельгаспрадпрыемствы вельмі часта трапляюць на вуду розных прайдзісветаў, з'яўляецца няведанне кіраўнікамі гаспадарак элементарных правілаў заключэння дамоваў і адсутнасць кантролю за іх выкананнем. Здавалася, наўрад ці трэба камусьці з дзелавых людзей на Беларусі тлумачыць, што ў існуючых рэаліях дзікага рынку варта патрабаваць за сваю прадукцыю папярэднюю аплату? Аднак, відавочна, многія кіраўнікі калгасаў і саўгасаў лічаць, што ахвярамі падману можа стаць нехта іншы, толькі не яны.

Зрэшты, ёсць нямала выпадкаў, калі кіраўнікі сельгаспрадпрыемстваў, добра разумеючы аб магчымых наступствах, наўмысна парушаюць умовы заключаных дагавораў.

Так, як высветлілася падчас праверкі, больш за два гады таму тагачасны старшыня калгаса імя Неўскага Бабруйскага раёна Саланові́ч, парушыўшы ўмовы дагавору, без папярэдняй аплаты перадаў фірме «Івалга» 9490 бляшанак тушонкі на суму 100 мільёнаў рублёў. Праўда, пракуратура своечасова выявіла гэтае парушэнне і кіраўніку гаспадаркі давялося з уласнай кішэні кампенсоўваць нанесены калгасу страты.

Выяўлены выпадкі, калі старшыні калгасаў ці дырэктары саўгасаў аддавалі сваю прадукцыю фірмам нават не заключыўшы якую-небудзь дамову, проста пад «чэснае слова». Не дзіўна, што гэтыя наіўныя кіраўнікі так і не дачакаліся ад сваіх партнёраў грошай за пастаўленую прадукцыю. Больш таго, спагнаць даўгі пры адсутнасці замацавання на паперы дагавору фактычна немагчыма, нават калі ўдасца знайсці нядобрасумленнага партнёра.

Напрыклад, цяжка зразумець на што ці на каго спадзяваўся дырэктар саўгаса «Аршанскі» Вегнер, аддаючы расійскім фірмам «за прыгожыя вочы», без афармлення адпаведных дакументаў, бульбу на суму больш за 180 мільёнаў рублёў. Грошы ад расійскіх прадпрымальнікаў за бульбу да гэтага часу так і не паступілі. У аналагічную «пастку» па ўласнай прастаце трапіла летась і кіраўніцтва саўгаса «Баршчоўка» Рэчыцкага раёна, адгрузіўшы без папярэдняй аплаты і без заключэння дагавора кааператыву «Магістраль» дзве тоны сметанковага масла на суму 78 мільёнаў рублёў. Пазней высветлілася, што такога кааператыву наогул рэальна не існуе і спагнаць грошы не ўдалося.

Некаторыя старшыні калгасаў і дырэктары саўгасаў выдатна ўсё разумелі, але тым не менш рызыкавалі, бо гэтага вымагала складаная эканамічная сітуацыя на прадпрыемстве. Інакш кажучы, знайшоўшы выгаднага пакупніка сваёй прадукцыі, сельгаспрадпрыемства гатова было пачакаць аплату. А запатрабаваць банкаўскія гарантыі, чыё-небудзь паручыцельства, узяць што-небудзь у заклад, кіраўнікі сельгаспрадпрыемстваў чамусьці не дадумаліся. Наогул, вышэйзгаданыя спосабы забеспячэння абавязацельстваў фактычна не прымяняюцца сельгаспрадпрыемствамі. Пэўна, для некаторых кіраўнікоў калгасаў і саўгасаў падобныя рынкавыя метады яшчэ невядомыя.

Дарэчы, праблема прававвой адукацыі кіраўніцтва сельгаспрадпрыемстваў зараз, на думку пракуратуры, даволі актуальная. І, на жаль, як сведчаць вынікі пракурорскай праверкі, упраўленні сельскай гаспадаркі і харчавання райвыканкамаў не аказваюць належнай юрыдычнай дапамогі калгасам і саўгасам у спагнанні даўгоў.

Як адзначыў Іван Падамацька, напрыклад, пракурорамі падчас праверкі выявілася, што Магілёўскім аблсельгасхарчам фактычна не праводзілася вывучэнне прычын дэбіторскай запазычанасці сельгаспрадпрыемстваў, і нават адсутнічалі звесткі аб сумах запазычанасці калгасам і саўгасам з боку камерцыйных структур.

Безумоўна, дзяржава не магла пакінуць сялян сам-насам з нядобрасумленнымі партнёрамі. На абарону маёмасных правоў калгасаў, саўгасаў і іншых сельгаспрадпрыемстваў сталі пракуроры. У мінулым годзе і сёлета пракурорамі было прад'яўлена ў гаспадарчыя суды 59 іскаў у абарону маёмасных інтарэсаў вяскоўцаў.

Варта адзначыць, што пракуратура мае намер давесці да канца справу па спагнанню даўгоў на карысць сельгаспрадпрыемстваў. Дзеля гэтага, напрыклад, у рэспубліканскай Пракуратуры створана спецыяльная рабочая група.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

Пытальнік

МАРКІ — ПРАЗ СУД?

Я, Першукевіч Марыя Аляксееўна, 1922 г.н., была прымусова ўгнана на работу ў Эстонію. Звярнулася ў Навагрудскі райвыканкам, каб аформіць дакументы на атрыманне нямецкіх марак. Усе неабходныя дакументы (даведкі з Дзяржархіва г. Гродна і г. Баранавічы) прадаставіла, а таксама двух сведкаў, якія пражываюць у нашай вёсцы і ўжо двойчы атрымлівалі маркі. У райсабесе аформілі пратакол апытання, але на ўдакладненне, калі будуць маркі, адказалі, што мне іх не атрымаць, бо ў сведкаў няма дакументаў.

В. Нягневічы Навагрудскага раёна.

У адпаведнасці з просьбай рэдакцыі ліст чытачкі быў разгледжаны праўленнем Беларускага рэспубліканскага фонда «Узаемаразуменне і прымірэнне». Нам паведамілі наступнае. «Факты і перыяды знаходжання грамадзян Рэспублікі Беларусь у месцах прымусовага ўтрымання, створаных фашыстамі і іх саюзнікамі ў гады другой сусветнай вайны, згодна з пастановай Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 5 мая 1995 года № 241, вызначаюцца камісіямі па прызначэнню пенсій райвыканкамаў на падставе заявы грамадзяніна і прадастаўленых дакументаў. Пры адмове камісій ва ўстанаўленні ўказаных фактаў і перыядаў грамадзяне маюць права абскардзіць гэтае рашэнне ў судзе, куды мы і раім Вам звярнуцца».

БЯРЫ РЫДЛЁЎКУ І РАТУЙСЯ АД ВАДЫ

На сядзібе вадой заліло палову агарода і хляўчук. Для сцёку вады ёсць канава, але яна знаходзіцца за 15 метраў на суседнім участку. Раней вада сцякала сама, але цяпер суседзі перакрылі сцёк вады, а другога няма. Якія існуюць законы па спуску вады па рэльефу глебы? Хто дапаможа вырашыць гэтую справу?

П. Гапанёнак, в. Крулеўшчызна Докшыцкага раёна.

На гэты ліст чытачкі мы атрымалі адказ з Докшыцкага райвыканкама за подпісам намесніка яго старшыні, начальніка ўпраўлення капітальнага будаўніцтва спадара Жаўнерка. У афіцыйнай паперы паведамляецца, што дамы Гапанёнак і яе суседзяў з'яўляюцца прыватнай уласнасцю, што была пабудавана ў 50-х гадах у нізкім месцы. Падчас стыхійнага бедства ўчасткі жыхароў былі падтоплены, паколькі рэльеф тэрыторый перашкаджае хуткаму сцёку вады. У сувязі з гэтым Гапанёнак рэкамендавана пракапаць канаву для адводу вады. Як запэўнівае афіцыйная асоба, з боку суседкі, на якую спасылаецца наша чытачка, ніякіх прэтэнзій няма.

Больш як 200 вучоных з розных краін па заданню СААЗ даследавалі, якая ежа аптымальная для чалавека і колькі яму патрэбна бялку — гэтага галоўнага будаўнічага матэрыялу. У час даследаванняў спецыялісты выявілі вельмі цікавыя факты

36,6°

...ЗА АБЕД ПЛАЦІЦЬ, АЛЕ НЕ РАСПЛАЧВАЦЦА

БАГАЦЦЕ ў рацыёне жывёльнага бялку можа пашкодзіць! Арганізм наш, аказваецца, не прыстасаваны да раскошы мясной ежы. Ён проста не паспявае своечасова пазбавіцца ад лішкаў, якія ўтвараюцца пры гэтым, мачавіны, аміяку і іншых рэчываў, што ўтрымліваюць азот. Гэтыя «адходы» асядаюць у розных органах ці «падарожнічаюць» па арганізму, правакуючы развіццё жоўце- ці мочакаменнай хваробы, падагры, рэўматызму, захворванняў суставаў, пазваночніка.

Хочаце скараціць рызыку ўзнікнення падобных захворванняў? Не перавышайце норму, якая замацавалася ў працэсе эвалюцыі: 25—35 г жывёльнага бялку ў суткі (што роўна прыкладна такой жа колькасці мяса ці рыбы — гэта амаль чысты бялок, ці 2 яйкам), калі вы працуеце за пісьмовым сталом, «арудуючы» камп'ютэрам і ручкай. Тым, хто заняты цяжкай фізічнай працай, і будучым матулям бялку патрабуецца ў 2 разы больш.

Чаму так мала? **Чалавек з біялагічнага пункту гледжання практычна ва ўсім бліжэй да бяскрыўдных траваядных, чым да драпежнікаў.**

Многія даследчыкі (пачынаючы з акадэміка І.Паўлава) — канадскі доктар медыцыны Р. Джэнсан, прафесар Е.Мак-Колен звязваюць дачаснае старэнне, развіццё сіндрому хранічнай стомленасці і хвароб унутраных органаў з закісленнем крыві. Яе рэакцыя, як і сліны, павінна быць слабашчолачнай. А прадукты, багатыя на жывёльны бялок, здольныя зрушыць адносную раўнавагу крыві ў кіслы бок.

Наадварот, раслінная ежа, калі яе агульная доля ў рацыёне складае 80 працэнтаў, дапамагае захаваць шчолачную рэакцыю, прычым лепш за ўсё гэта «ўдаецца» ліставой гароднінe, а таксама малочным прадуктам і цытрусавым.

Пры гэтым прыкметна ўзмацняецца супраціўляльнасць хваробам, асабліва інфекцыйным, таму што хваробатворныя мікраарганізмы больш «любяць» кіслае асяроддзе.

З сярэдзіны нашага стагоддзя, калі з'явіліся першыя кнігі японскага спецыяліста па харчаванню Ж. Азавы (Асавы) у Японіі, а затым у Еўропе і Паўночнай Амерыцы, стала распаўсюджвацца новае вучэнне «макрабіётыка» — навука аб прадаўжэнні жыцця, творчага даўгалецця шляхам рацыянальнага харчавання.

Асава абапіраўся на аснову ўсходняй філасофіі — вучэнне аб дваістасці ў прыродзе і пераканаваўся ў тым, што ўсё ў ёй нясе на сабе пэўную інфармацыю, у тым ліку і прадукты. З гэтага пункту гледжання выходзіць, што наша ежа ўтрымлівае «цёплыя» (ян) і «халодныя» (інь) элементы. Адпаведна ежа можа аказваць саграваючае (стымулюючае) і ахаладжальнае (заспакаяльнае) дзеянне.

У выніку Асава класіфікаваў харчовыя прадукты па пераваге гэтых элементаў і распрацаваў некалькі рэжымаў харчавання для лячэння розных захворванняў па прынцыпу процілегласці.

Вострыя запаленчыя працэсы, на яго думку, трэба лячыць ахаладжальнай ежай (інь). Агульная слабасць,ператамленне, дэпрэсія «здымаюцца» сагравальнай ежай (ян).

ІНЬ-ПРАДУКТЫ: проса, жыта, рыс, капуста, бурак, пятрушка, лаўровы ліст, хрэн, разынкі, садавіна, ягады, алей і сметанковае масла, маргарын, мёд, малако, кефір, сыракваша, тварог, смятана, плаўленыя сыркі, рыба, курацiна, цяляціна, ялавічына, свініна, трусяціна і мяса жаб (на аматара). Усе напоі, у тым ліку і вада.

ЯН-ПРАДУКТЫ: пшаніца, авёс, ячмень, чырвоны і чорны перац, кроп, часнок, цыбуля, рэдзька, гарчыца, гваздзіка, імбір, карыца, аніс, каляндра, мак, арэхі, бараніна, качка, фазан, індычка, ікра, крэветкі, селядзец, яйкі, авечая брынза.

НЕЙТРАЛЬНЫЯ ПРАДУКТЫ (у іх спалучэнне інь і ян ураўнаважана): грэчка, гарох, фасоля, бульба, морква, памідоры, агуркі, гарбуз, радыска, кавун.

Прыміце да ўвагі: сучасны чалавек часта знаходзіцца ва ўзбуджаным стане, таму ў яго рацыёне павінна пераважаць заспакаяльная і расслабляючая інь-ежа.

Старайцеся, каб прадукты былі пераважна з той кліматычнай зоны, дзе вы пражываеце. Справа ў тым, што і ў людзей, і ў жывёл у розных зонах фарміруецца і розны набор стрававальных ферментаў, прыстасаваных для пераўтварэння ежы, характэрнай для дзенага клімату і асаблівасцей глебы. Некаторыя ферменты могуць наогул адсутнічаць ці быць у няззначнай колькасці — вось чаму многія пакутуюць ад жывата, трапляючы ў іншую кліматычную зону.

Калі, напрыклад, вы жывяце ў гарачым клімаце, аддавайце перавагу інь-прадуктам, тое ж — у час гарачага лета. Жыхарам Поўначы трэба «налягаць» на ян-ежу. **З узростам, калі ў арганізме пачынае назапашвацца энергія холаду, таксама трэба пераходзіць на ян-рацыён.**

Зыходзьце з таго, што даросламу чалавеку трэба каля 600 г сухой ежы і 1,75—2,2 л вадкасці (уключаючы напоі і першыя стравы) у суткі.

У стандартнае штодзённае мікрабіятычнае меню ўваходзяць 7 частак інь- і 1 частка ян-прадуктаў. Гаворачы прасцей, 50—60 працэнтаў злакаў, 25—30 працэнтаў гароднiны, прычым 1/3 — у сырым і квашаным выглядзе, да 10 працэнтаў — адварныя бабовыя ці марскія водрасці, 5 працэнтаў — супы з гароднінай і бабовымі ці злакавымі.

Мяса, рыба і птушка могуць займаць не больш за 1/8 рацыёну. І ўсё ж звычайны макрабіятычны рэжым пераважна вегетарыянскі. Яйкі дапускаюцца 1 раз у 3-4 тыдні (прычым недыетычныя). 1-2 разы ў тыдзень можна песціць сябе свежай садавінай, арэхамі і зернем.

А вось **усю ненатуральную, працяглага захоўвання ежу і тую, што падвяргалася складанай апрацоўцы, — газіраваныя напоі, марожанае, шакалад, цукар, каўбасныя вырабы, кансервы і сыр давядзецца выключыць.**

Што дае макрабіётыка? Згодна з водгукамі ўрачоў і пацыентаў, паляпшаецца фізічны і разумовы стан, знікаюць ацёкі, нармалізуецца работа ўсіх сістэм арганізма, дзякуючы гэтаму можна пазбавіцца ад розных хвароб, перад якімі былі бяссільнымі звычайныя метады (у медыцынскай літаратуры апісаны выпадкі поўнага вылячэння артрыту і захворванняў страўнікава-кішачнага тракта, нават дыябету) ці па крайняй меры зменшыць іх праявы: знікаюць боль, ацёкі. Жыццё становіцца працяглым, здаровым, а значыць шчаслівым.

Настрой кухара пэўным чынам уплывае на ежу, а праз яе і на цела, розум і эмоцыі чалавека, які есць прыгатаванае. Прыняўшы гэта за аксіёму, вы зразумееце, што штодзённае гатаванне снедання, абеда і вячэры, нават проста лёгкай закускі і напояў ёсць нешта большае, чым варка, смажанне і сервіроўка стала. Нездарма ў адным старажытным пісанні гаворыцца: **«Не еш ежу, прыгатаваную злым, неразумным і прагным».**

Калі ў вас, «галоўнага па кухні», дрэнны настрой, не крыўдуйце, што страва нават з самых далікатных прадуктаў атрымаецца нясмачнай і нікому не прыняесе ні задавальнення, ні карысці.

Агляд падрыхтавала **І. АНІСІМАВА**, кандыдат медыцынскіх навук.

«Здоровье».

ВІНШУЕМ!

З днём нараджэння дарагую матулю КАНДРАТОВІЧ Марыю Міхайлаўну і брата КАНДРАТОВІЧА Леаніда Антонавіча з Мастоўскага раёна. Жадаем:

Адпачынкаў больш, чым работы,
Радасці больш, чым маркоты.
Хай вас мінаюць нянасці —
Зычым вялікага чалавечага шчасця.

Алена і Юра. *г. Мінск.*

Рабуюць і ваенных

Афіцэр адной вайсковай часці прыехаў у вёску Гарадзец Кобрынскага раёна, каб купіць у мясцовым калгасе помпу для паліва, якая сапсавалася ў дэвізійным КамАЗе.

На аўтастаянцы да маёра падышлі двое мужчын і «папрасілі» грошай. Афіцэр, каб адвязацца, даў ім 60 тысяч.

Але вымагальнікі зразумелі, што ў маёра грошы ёсць і запатрабавалі больш. Калі ж афіцэр не захацеў раскашэліцца, яго моцна пабілі і забралі 300 долараў і 15 млн. рублёў.

У хуткім часе міліцыя затрымала рабаўнікоў. Адзін з іх аказаўся расіянінам, а другі — мясцовым жыхаром.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Post Factum

Гэты дзень у гісторыі

- **1 верасня 1875 года** нарадзіўся вядомы амерыканскі пісьменнік Эдгар Бероўз, аўтар серыі раманаў пра Тарзана — белага чалавека, які стаў «каралём» афрыканскіх джунгляў.
- **1 верасня 1939 года** з нападам фашысцкай Германіі на Польшчу пачалася другая сусветная вайна. Нямецкае кіраўніцтва падштурхоўвала савецкі бок хутчэй выступіць супраць Польшчы, каб ускласці адказнасць за развязванне вайны і на СССР, аднак Сталін адцягнуў гэты момант да 17 верасня, калі ўжо ўся тэрыторыя карэннай Польшчы была занятая вермахтам.
- **У гэты дзень у 1969 годзе** палкоўнік Муамар Кадафі, які ўзначаліў ваенны путч, звергнуў караля Ідрыса і абвясціў Лівійскую арабскую рэспубліку.
- **1 верасня 1983 года** над Сахалінам савецкімі знішчальнікамі збіты «Боінг» паўднёвакарэйскай авіякампаніі, які парушыў паветраную прастору СССР і быў прыняты за самалёт-разведчык. Загінула 269 пасажыраў і членаў экіпажа.
- **У гэты дзень у 1985 годзе** на глыбіні 4000 метраў знойдзены абломкі «Тытаніка», затануўшага ў 1912 годзе пасля сутыкнення з айсбергам.

Цікава

Больш як 60 тысяч сноў праананалізаваў за апошнія дзесяць гадоў урач з Пецярбурга Уладзімір Касаткін. І не проста сноў, а тых, якія папярэднічалі захворванням.

Вось што ён высветліў. Наш сон і рэчаіснасць, з якой мы сутыкаемся штодня, вельмі часта аказваюцца ўзаемазвязанымі. Напрыклад, калі вы ў час сну задыхаецеся, не выключана, што ў вас падымаецца тэмпература. «Падаеце з вышыні» — чакай непрыемнасцяў з сэрцам. Чымсьці цяжкім завалiла — гэта да астмы або нават да паралiча. Аб хваробах лёгкіх вас папярэджаюць начныя сцэны ўдушша, а пры гастрыт і язву могуць намякнуць бачанні замкнутай прасторы. Што ж датычыць так званых кашмараў, гэта, як можна здагадацца, да неўрозаў.

Дзесьці на белым свеце

Сярод жыхароў Туманнага Альбіёна імкліва распаўсюджваецца адно з загадкавых і небяспечных захворванняў, якое спадарожнічае цывілізацыі, — тэлефанафобія.

У мільёнаў брытанцаў настолькі расхістаныя нервы, што звычайны тэлефонны званок выклікае ў іх стрэс. Але калі здаровы чалавек, разлагаваўшыся, проста кідае трубку на рычаг, то хворы ўпадае ў паніку, затыкае вушы, забіваецца куды-небудзь у ванную, дзе не чуваць званкоў, і супакойваецца толькі тады, калі тэлефон замаўкае.

Брытанскія псіхіятры ўсур'ёз заклапочаны ахапіўшай насельніцтва істэрыяй, бо наступствы яе зусім не бяскрыўдныя. Частыя тэлефонныя званкі могуць капітальна расхістаць здароўе чалавека. Пачуўшы характэрнае «трэньканне», чалавек упадае ў паніку і можа страціць прытомнасць. У яго «перахопліваe» дыханне, пачашчаецца сэрцабіццё і з'яўляецца вострыя боль у грудзях. Ужо зафіксаваны выпадкі лятальнага зыходу, калі частыя тэлефонныя званкі даводзяць людзей да інфаркту.

І так бывае

Хорст Блазіус адбываў пакаранне за дробны крадзеж у турме горада Льежа. За час свайго знаходжання за кратамі вынайшаў пасту, з дапамогай якой можна бясследна выводзіць адбітак штэмпеля з паштовых марак.

Адноўленыя такім незвычайным спосабам паштовыя маркі выглядаюць так, быццам толькі што выйшлі з друкарні. Аказаўшыся на волі, Блазіус прапанаваў свой спосаб міністэрству поштаў Бельгіі за салідную суму. Пры гэтым ён указаў, што калі яго прапанова не будзе прынята, то ён сам запусціць пасту ў вытворчасць, і пошта панясе страты на мільёны франкаў.

Сам жа ён патрабаваў усяго 250 тысяч бельгійскіх франкаў. Эксперты пацвердзілі бездакорнасць дзеяння вынаходніцтва і накіравалі сваё заключэнне ў... паліцыю.

Блазіус зноў апынуўся ў казённым доме. На гэты раз — за шантаж дзяржавы.

А яшчэ быў выпадак

У Ліберыі па абвінавачанню ў двайным забойстве арыштаваны 62-гадовы вядзьмак. Нядаўна да яго звярнуліся два чалавекі, якія мелі адносіны да мясцовай наркамафіі, і папрасілі зрабіць іх непаражальнымі кулямі.

Знахар падрыхтаваў спецыяльнае зелле з сумесі траў і абмазаў ім наведвальнікаў з галавы да ног. Кліенты падзякавалі, расплаціліся і ўжо збіраліся пайсці, як лекар сказаў, што хацеў бы асабіста праверыць эфектыўнасць праведзенага лячэння. Папрасіўшы ў аднаго з прышэльцаў аўтамат Калашнікава, ён упэўнена выпусціў па пацыентах дзве доўгія чаргі. На жаль, ці то ён з гадамі страціў кваліфікацыю, ці то сакрэтныя траўкі аказаліся з бракам, аднак кліенты не падзейнічала, і «няўразлівыя» мафіёзі, абліваючыся крывёю, мёртвымі ўпалі на зямлю.

Кур'ёзы

Ад душы павесяліліся наведвальнікі невялікага кафэ ў заходнегерманскім горадзе Вісбадэне. За адным са столікаў сядзела бабулька, ела піражное і піла каву.

Нечакана на парозе з'явіўся мужчына сярэдніх гадоў і, убачыўшы старую, кінуўся да яе з крыкам: «Нарэшце я цябе знайшоў!» Пасля чаго ён сілай адкрыў бабульцы рот і... выцягнуў з яго ўстаўную сківіцу. Пазней высветлілася, што мужчына аказаўся дантыстам, а бабулька — яго пацыенткай, якая не аплаціла зробленую ёй штучную сківіцу. Цяпер паліцыя разбіраецца, хто тут мае рацыю, бо жанчына падала сустрэчны іск за зняваrу.

Анекдот

Шыльдачка на дзвярах кабінета ўрача: «Кветкі і цукеркі не п'ю!»

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: Рэдакцыя газеты «Звязда», вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, 220013, гор. Мінск.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйнага — 68-27-41, крымінальнай хронікі і фінансавых экспертыз — 32-38-02, эканомікі — 32-31-21, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве —31-13-75; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
***ФАКС**: 68-27-79. **E-mail:** daily@zwyazda.belpak.minsk.by*

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 80.779. Індэкс 63850.
Зак. № 5028.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12